

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับ
การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กรรณาภรณ์ เครื่องคำ

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับ
การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็น
ฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2"

ของ กรรณภรณ์ เครื่องคำ

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

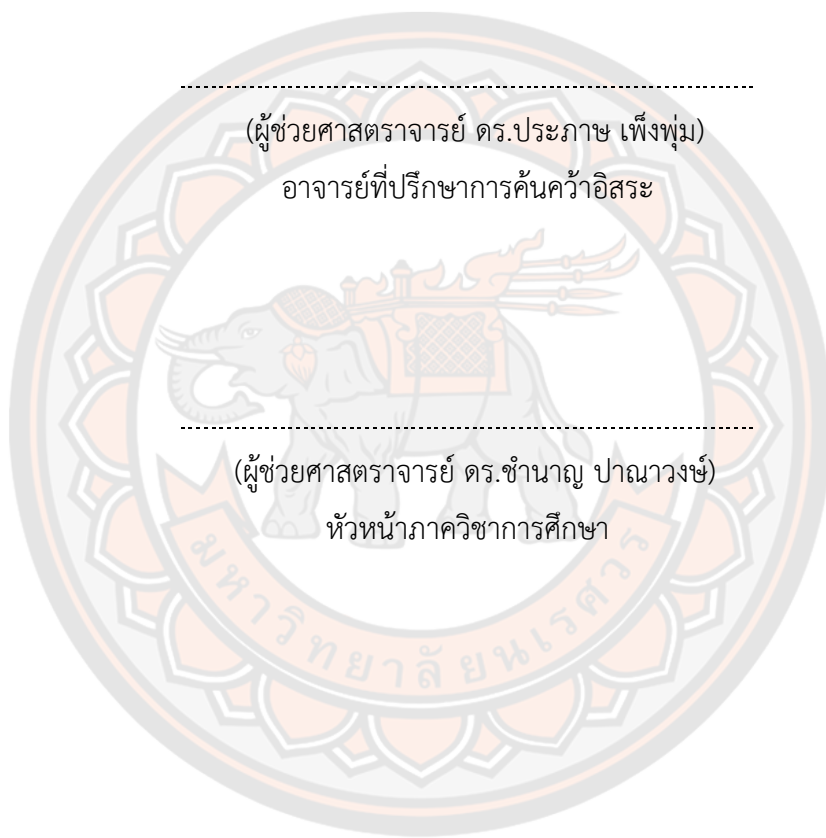
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาพร เพ็งพุ่ม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ปาณาวงษ์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิด วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ผู้วิจัย	กรรณาภรณ์ เครื่องคำ
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาฯ เพ็งพุ่ม
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. ภาษาไทย, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	การจัดการเรียนรู้, วรรณคดีเป็นฐาน, แผนผังทางปัญญา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านน้ำรินภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวนนักเรียน 22 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยการนำเนื้อหาวรรณคดีมาเป็นแกนกลางและใช้การจัดการเรียนรู้ร่วมกับแผนผังทางปัญญา สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

Title	THE DEVELOPMENT OF ACADEMIC ACHIEVEMENT IN THE THAI LANGUAGE USING A LITERATURE-BASED APPROACH WITH MIND MAPPING LEARNING MANAGEMENT FOR MATTHAYOMSUKSA 2 STUDENTS
Author	Kannaporn Kruangkam
Advisor	Professor Brapaas Pengpoom, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Thai Language, Naresuan University, 2022
Keywords	learning management; Literature-Based Approach; Mind Mapping

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to compare learning outcomes in Thai subjects before and after learning management using concepts based on literature with learning management using intellectual maps for Mathayomsuksa 2 students. 2) to compare learning achievements in Thai subjects after learning management using literature-based concepts together with learning management using intellectual maps For students in grade 2 compared to the criteria of 80 percent 3) to investigate the satisfaction towards learning management. The sample consisted of 22 students in Mathayomsuksa 2, Ban Nam Rin School, semester 2, academic year 2022, which were drawn by simple random sampling. The tools in this research are: the lesson plan, achievement test and satisfaction Questionnaire. Data were analyzed using statistics mean, standard deviation and statistically tested the hypothesis using t-test.

The results showed that 1) the students' learning achievement was higher than before studying at a statistical significance level of .05 2) academic achievement was higher than the 80% threshold at a statistical significance level of .05 and 3) the satisfaction after learning is at the highest level. The research results explain that learning management of Thai subjects by taking literature as the core

and using learning management in conjunction with intellectual maps are able to encourage learners to create knowledge by themselves and help develop the thinking ability of the learners and encourage learners to have higher academic achievement.

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาช เพ็ญพุ่ม ที่เมตตามอบเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาแนะนำ และชี้แนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดด้วยความกรุณาและความเอาใจใส่เสมอมา อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนและเป็นแรงผลักดันผู้วิจัยมาโดยตลอด ส่งผลให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ มีความสมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการสอบปากเปล่าการค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญาโสภี ใจกล้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธูรส และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ งามอรรถวิชัย ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ในการปรับปรุงแก้ไขการค้นคว้าอิสระให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาคภูมิ สุขเจริญ นางสาวสุพิมล ทรงประดิษฐ์ และนางสร้อยญา แสงชัย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะครู และขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านน้ำริน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว และกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้กำลังใจและสนับสนุน ทุก ๆ ด้านด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการศึกษาทุกท่าน และขอบคุณเพื่อน พี่ น้อง สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตทุกคน ที่เอื้อเฟื้อ เกื้อกูล ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และเป็นกำลังใจที่ดีให้กับผู้วิจัย

คุณค่าและประโยชน์ทั้งปวงอันเกิดจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอเทิดไว้เป็นเครื่องบูชาแต่ผู้มีพระคุณทั้งหลายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

กรรณาภรณ์ เครื่องคำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
ประกาศคุณูปการ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมุติฐานของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
บทที่ 2.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
บทที่ 3.....	23
วิธีดำเนินการวิจัย.....	23

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการวิจัย.....	23
ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
ขั้นตอนที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	24
ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
บทที่ 4	34
ผลการวิจัย.....	34
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้ แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา	34
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็น ฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80	35
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชา ภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผัง ทางปัญญา.....	35
บทที่ 5	39
บทสรุปผลการวิจัย.....	39
สรุปผลการวิจัย.....	39
อภิปรายผลการวิจัย	39
ข้อเสนอแนะ	44
บรรณานุกรม	45
ภาคผนวก.....	49

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง	11
ตาราง 2 ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการสอนโดยใช้แบบเรียนเป็นฐานกับการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน	13
ตาราง 3 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลตามเนื้อหาเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้และอัตราส่วนจำนวนข้อสอบในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์.....	27
ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างก่อน	34
ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา.....	35
ตาราง 6 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา	36
ตาราง 7 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อ่านพินิจ คิดสรุปความ....	80
ตาราง 8 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 2 เรื่อง วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีไทย	81
ตาราง 9 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของ	

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 3 เรื่อง ฟัง พูด ดู วิจารณ์ สานสัมพันธ์	82
ตาราง 10 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4 เรื่อง หลากภาษาในภาษาไทย	83
ตาราง 11 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 5 เรื่อง คติวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดีไทย	84
ตาราง 12 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ภาพรวม)	85
ตาราง 13 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านน้ำริน	88
ตาราง 14 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านน้ำริน	90
ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ	91
ตาราง 16 แสดงคะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านน้ำริน (กลุ่มทดลอง)	92

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย 8

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม สร้างชาติ โดยคนทุกคนควรมีการศึกษาเนื่องจากเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญมากในยุคอดีตจนถึงปัจจุบัน การศึกษาช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาในทุกด้าน ดังที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เปรียบเสมือนกลไกหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทำให้ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ทำให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของการศึกษาว่า สร้างการได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคม ในยุคศตวรรษที่ 21 ในส่วนของประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพ ชีตความสามารถของคนไทยให้มีความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรมจริยธรรมรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นชีวิตของมนุษย์ก็เหมือนกับการศึกษา เพราะทั้งชีวิตมนุษย์สามารถใช้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมหาศาล ตลอดชีวิตของมนุษย์จะต้องเรียนรู้ไปตลอด จึงทำให้รู้ว่าการศึกษาที่จริงแล้วมันมีความสำคัญต่อชีวิตของมนุษย์ทุกคน

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่สำคัญ และช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันของคนในสังคม เป็นสื่อในการเรียนรู้ การถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ อีกทั้งภาษาไทยยังเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่มีมาแต่โบราณกาล ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2551 ,หน้า 37) กล่าวว่า ภาษาไทยนับได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ภาษาเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี เป็นสมบัติล้ำค่าอันควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป จะเห็นได้ว่าภาษาไทยเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับชาติไทยมายาวนาน เป็นสิ่งสำคัญที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ บ่งบอกถึงความเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ในการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ในชีวิตได้จริง

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ความสำคัญดังกล่าวนี้เห็นได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2551 ,หน้า 37-38) กล่าวว่ารายวิชาภาษาไทยได้กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 5 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ 1) สาระการอ่าน 2) สาระการเขียน 3) สาระการฟัง การดู และการพูด 4) สาระหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย 5) สาระวรรณคดีและวรรณกรรม โดยในแต่ละสาระกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจนว่าเมื่อนักเรียนเรียนจบแต่ละระดับชั้นแล้วจะต้องมีคุณภาพ นักเรียนที่มีความสามารถเรียนรู้ เข้าใจและประยุกต์ใช้ภาษาไทยให้เกิดประโยชน์กับตนเองในด้านการศึกษาแขนงอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET (Ordinary Educational Test) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ประจำปีการศึกษา 2564 พบว่ารายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านน้ำรินซึ่งได้กำหนดเป้าหมายคือคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในปีการศึกษา 2564 พบว่า ผลการทดสอบดังกล่าวมีคะแนนเฉลี่ย 45.00 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ คือ 51.19 และเมื่อพิจารณาค่าสถิติแยกตามสาระการเรียนรู้ พบว่า สาระที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ คือ 1) การฟัง การดู และการพูด 2) หลักการใช้ภาษาไทย 3) การเขียน 4) การอ่าน ตามลำดับ ซึ่งทุกสาระดังกล่าวนี้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และทางโรงเรียนบ้านน้ำรินได้มีเป้าหมายให้นักเรียนแต่ละชั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวมร้อยละ 70 ขึ้น โดยจากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประจำปีการศึกษา 2564 รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย ท 22101 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวมร้อยละ 66.67 ไม่ถึงเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้สำรวจปัญหาโดยการจัดกิจกรรมผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) กับครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยโรงเรียนบ้านน้ำริน พบว่าประเด็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน คือ ปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามระยะเวลาที่กำหนด คือ ครูผู้สอนออกแบบหน่วยการเรียนรู้ตามลำดับสาระการเรียนรู้ และเนื้อหาสาระในวิชาภาษาไทยนั้นมีจำนวนมาก เวลาที่สอนจึงไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้เนื้อหาได้อย่างครบถ้วนตามเวลาที่กำหนด หากครูผู้สอนไม่วางแผนเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนเพียงแต่เน้นสอนเนื้อหาให้ครบถ้วนโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของเวลาเรียนและคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียน อาจทำให้นักเรียนเกิดความต่อต้านในรายวิชาภาษาไทย เป็อหมาย ไม่ให้ความสำคัญกับรายวิชาภาษาไทยซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติลบต่อวิชาภาษาไทยและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

น้อยลงได้ จึงควรจัดการเรียนการสอนปรับหลักสูตรให้กระชับควบคู่ไปกับการจัดลำดับความสำคัญ รวมทั้งปรับตัวชีวิตเรื่องโครงสร้างเวลาเรียนให้เหมาะสม จะสามารถช่วยลดความกดดัน โดยยังคงคุณภาพขั้นต่ำของการจัดการศึกษาไว้ได้ (ภูษิมา ภูษิณวินวัฒน์, 2563) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย ต้องบูรณาการความรู้ทั้งหมดใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรมเข้าด้วยกัน ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้โดยแต่ละสาระจะต้องมีความเชื่อมโยงกับวรรณคดีในเรื่องที่นำมาใช้อย่างครบถ้วนและเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาแบบองค์รวมทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูด หลักการใช้ภาษาไทยไปพร้อมกับการเรียนรู้วรรณคดี ซึ่งเป็นการเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพกว่าการเรียนแบบแยกแต่ละทักษะออกจากกัน Goodman (1986 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, หน้า 102) ได้อธิบายว่า แนวคิดนี้พัฒนามาจากแนวทางการสอนภาษาแบบบูรณาการหรือแบบองค์รวมหรือการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language) บนฐานของทฤษฎี Constructivism (Whole Language) มีทฤษฎีพื้นฐานมาจากทฤษฎีวาดด้วยธรรมชาติของภาษาและทฤษฎีวาดด้วยธรรมชาติการเรียนรู้และได้พัฒนามาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่บนฐานของทฤษฎี โดยใช้วรรณกรรมวรรณคดีเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเรียกว่า การเรียนการสอนภาษาโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน (Literature-Based Approach) (Ruddell & Ruddell, 1995 อ้างถึงใน เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ, 2540 หน้า 19)

แนวคิดการใช้วรรณคดีเป็นฐาน (Literature-Based Approach) เป็นแนวคิดที่ครูผู้สอนใช้วรรณคดีมาเป็นฐานหลักในการสร้างประสบการณ์สู่การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านภาษาของผู้เรียน ที่ผ่านทักษะต่าง ๆ ทางภาษา การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูดผ่านการฝึกฝนปฏิบัติผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความหมายสอดคล้องกับวรรณคดี Ruddell and Ruddell (1995 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, หน้า 102) กล่าวว่าแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานนี้ นำวรรณคดีเป็นหลักในการใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียน โดยเรียนรู้ผ่านทักษะต่าง ๆ ทางภาษา คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษาไทย ผ่านการฝึกฝนปฏิบัติผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความหมายและสอดคล้องกับวรรณคดีที่ใช้ พัฒนาผู้เรียนให้เชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิมความรู้เดิมของผู้เรียนกับวรรณคดีควบคู่กับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจนเกิดเป็นประสบการณ์ใหม่ขึ้น โดยบูรณาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 5 กลุ่มสาระเข้าด้วยกัน ทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับชีวิตทักษะในมิติต่าง ๆ อันเป็นจุดมุ่งหมายของแนวคิดนี้

ด้วยความสำคัญของแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่นำแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน นี้มาเป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ประกอบด้วยกระบวนการออกแบบ 4 ขั้นตอน

ได้แก่ 1) เลือกรวบรวมวรรณคดี 2) พิจารณาตัวชี้วัด 3) ระบุผลงานสำคัญ และ 4) สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ (ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, หน้า105)

ในการจัดการเรียนการสอนของครูถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการส่งผลในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยดังที่ สุจริต เพียรชอบและสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2538 อ้างถึงใน พิรุณโพรย สำรองทอง, 2554, หน้า 3) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนของครูจัดเป็นองค์ประกอบสำคัญ องค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และหากเมื่อนักเรียนไม่สนใจเรียนภาษาไทยเท่าที่ควรครูจึงควรนำวิธีการแปลก ๆ ใหม่ ๆ เข้ามาสอน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการตื่นตาตื่นใจ กระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นมีหลายเทคนิควิธีที่จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญาเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2661, หน้า270) ได้กล่าวว่า แผนผังทางปัญญา พัฒนาขึ้นโดย Tony Buzan เมื่อ ค.ศ.1970 ซึ่งเขาได้อธิบายว่าในสมองมนุษย์มีเซลล์ประสาทในสมองกว่าสิบล้านเซลล์ และแต่ละเซลล์มีความเชื่อมโยงกันด้วยส่วนที่เรียกว่า dendrite ที่ยื่นออกไปรอบทิศทางเพื่อรับข้อมูลจากเซลล์ประสาทอื่น ๆ และ axon ที่ใช้ในการส่งข้อมูลไปยังเซลล์ประสาทอื่น ๆ ทั้ง dendrite และ axon มีการโยงใยกันอยู่ในสมองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การทำงานในสมองมนุษย์เช่นนี้ Buzan เรียกว่า การคิดรอบทิศทาง (radiant thinking) ซึ่งเป็นโครงสร้างและกระบวนการที่อยู่ภายในสมองโดยแผนผังปัญญา (mind mapping) นี้เป็นเสมือนกระจกที่สะท้อนเงาการคิดรอบทิศทางของเราออกมาให้ได้รับรู้ ทำให้เข้าใจระบบความคิดของตนเอง และทำให้เกิดอิสระในการคิด และช่วยให้เกิดความเข้าใจและจดจำได้ง่าย ลักษณะของแผนผังทางปัญญาเป็นการเขียนได้รอบทิศทางอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงสนใจนำแนวคิดวรรณคดีพื้นฐานมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้นและช่วยให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีพื้นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีพื้นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ซึ่งนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นอื่น ๆ ได้

2. การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยได้

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนในเครือข่ายคุณภาพพัฒนาการศึกษาวังทอง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ได้แก่ โรงเรียนบ้านหินประกาย โรงเรียนชุมชน 15 บ้านเนินสว่าง โรงเรียนบ้านใหม่ชัยเจริญ โรงเรียนบ้านชำหวาย โรงเรียนบ้านนาพราน โรงเรียนบ้านน้ำริน จำนวน 6 ห้องเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 88 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านน้ำริน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 22 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random sampling) โดยการจับฉลาก

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบูรณาการทั้ง 5 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม วรรณคดีที่เลือกมาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ คือ บทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ซึ่งเป็นวรรณคดีไทยที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

4. ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ รวม 12 คาบ คาบละ 60 นาที (รวมทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน)

นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน หมายถึง การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วรรณคดีเป็นแกนกลางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยของผู้เรียนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละสาระที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับวรรณคดีเรื่องที่เลือก

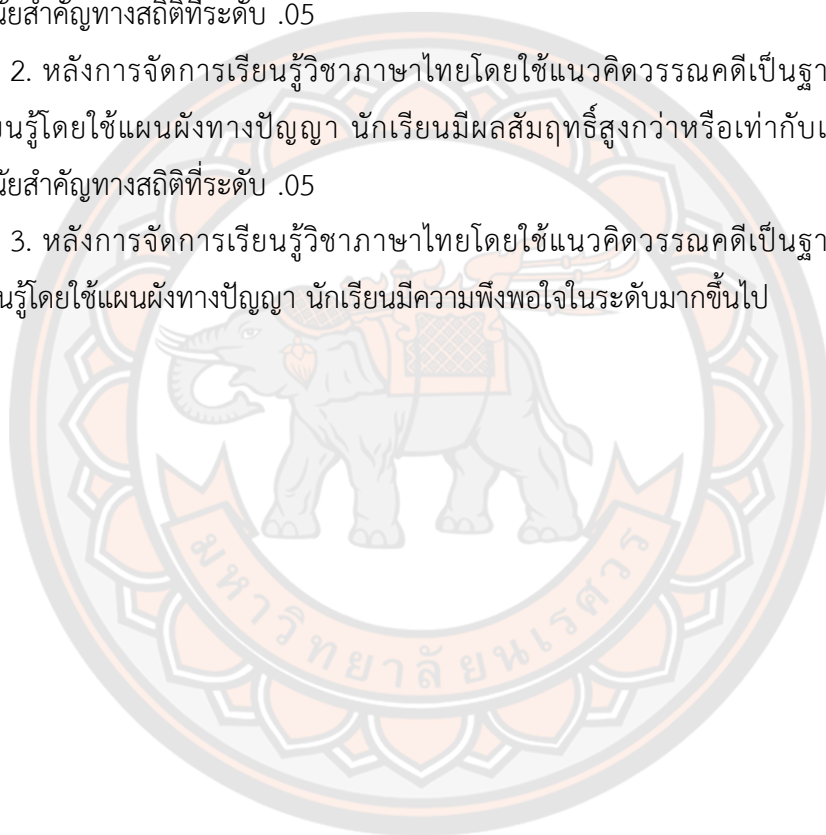
รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา หมายถึง การสร้างองค์ความรู้ที่แสดงถึงการเกิดความเข้าใจและจดจำได้ง่ายในเรื่องที่เรียน โดยมีขั้นตอนการสร้างแผนผังทางปัญญาทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เริ่มด้วยสัญลักษณ์ หรือรูปภาพกลางกระดาด ขั้นที่ 2 ระบุคำสำคัญหลัก ขั้นที่ 3 เชื่อมโยงคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คำสำคัญหลักด้วยเส้นเชื่อมโยงจากคำสำคัญหลักตรงกลางออกไปทุกทิศทาง ขั้นที่ 4 เขียนคำที่ต้องการ 1 คำ ต่อ 1 เส้น และแต่ละเส้นควรเกี่ยวข้องกับเส้นอื่น ขั้นที่ 5 ขยายคำสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุด ขั้นที่ 6 ใช้สี รูปภาพ ลักษณะของเส้นเป็นการระบุถึงลักษณะความเชื่อมโยง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

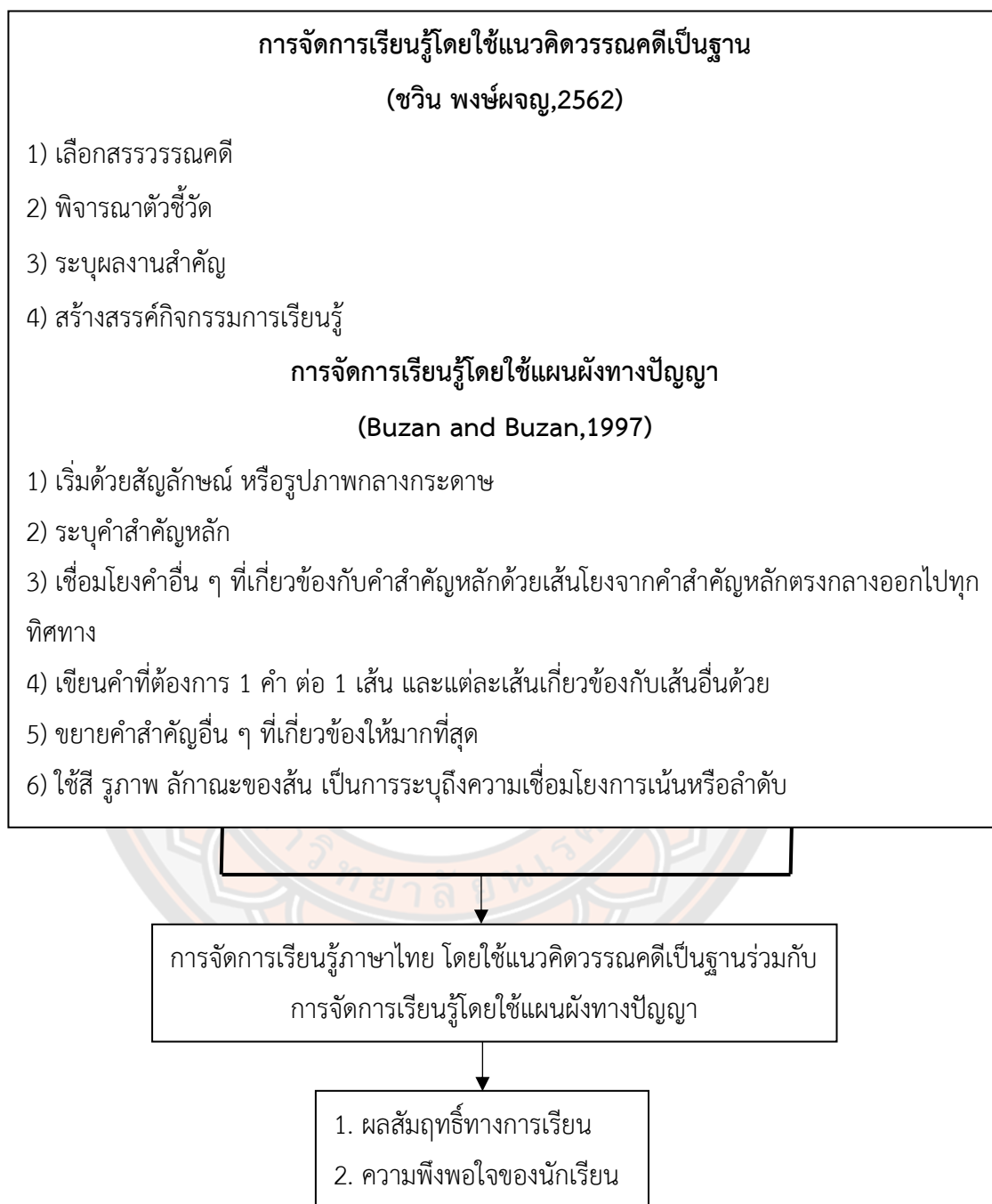
ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา โดยวัดจากแบบสอบถาม

สมมุติฐานของการวิจัย

1. หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

1.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

2.2 จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

2.3 กระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับแผนผังทางปัญญา

3.1 ความเป็นมาและความหมายของแผนผังทางปัญญา

3.2 คุณลักษณะของแผนผังทางปัญญา

3.3 กฎเกณฑ์ของแผนผังทางปัญญา

3.4 รูปแบบของแผนผังทางปัญญา

3.5 ขั้นตอนการสร้างแผนผังทางปัญญา

3.6 การนำแผนผังทางปัญญามาประยุกต์ใช้ในงานต่าง ๆ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บท ร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 2)

2. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดตัวชี้วัดและสาระการ เรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 14 - 38)

3. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ตาราง 1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.2	สาระที่ 1 การอ่าน	
	2/6 จับใจความสำคัญ สรุปความ และ อธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน	<p>การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - วรรณคดีในบทเรียน - บทความ - บันทึกเหตุการณ์ - บทสนทนา - บทโฆษณา
	2/8 มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน
ม.2	สาระที่ 2 การเขียน	
	2/7 เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดง ความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง ในเรื่องที่ อ่านอย่างมีเหตุผล	<p>การเขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และ แสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือ โต้แย้งจากสื่อต่าง ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - บทความ - บทเพลง - หนังสืออ่านนอกเวลา - สารคดี - บันทึกคดี

	2/8 มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน
ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.2	สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด	
	2/2 วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และ ความน่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อ ต่าง ๆ	การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์จากเรื่อง ที่ฟังและดู
	2/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด
ม.2	สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย	
	2/5 รวบรวมและอธิบายความหมายของคำ ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
ม.2	สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	
	2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน	การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจาก วรรณคดี วรรณกรรม และ
	2/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	วรรณกรรมท้องถิ่น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดสาระมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยได้กำหนดสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วยทั้งหมด 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และ สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ทุกสาระการเรียนรู้ดังกล่าวล้วนเป็นทักษะจำเป็นที่สำคัญต่อการ เรียนรู้วิชาภาษาไทย ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจึงต้องบูรณาการความรู้วิชาภาษาไทย ทั้งหมด 5 สาระเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามธรรมชาติของ ภาษาที่ต้องพัฒนาทักษะแต่ละด้านอย่างสัมพันธ์กัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

1. ความเป็นมาและความสำคัญของแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

สติวینگและนอร์ตเบิร์ก (1995, อ้างถึงในเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ, 2540, หน้า25) ได้เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างการสอนโดยใช้แบบเรียนเป็นฐาน(Text-based) และการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน(Literature-based) ไว้ดังนี้

ตาราง 2 ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการสอนโดยใช้แบบเรียนเป็นฐานกับการสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน

การสอนโดยใช้แบบเรียนเป็นฐาน (Text-based)	การสอนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน (Literature-based)
1. เรียงลำดับเนื้อหาเป็นขั้นตอน ค่อย ๆ เพิ่มความยากขึ้นเรื่อย ๆ	1. การจัดลำดับเนื้อหาขึ้นอยู่กับความต้องการความสนใจของเด็ก
2. ใช้แบบเรียนเป็นโครงสร้างหลักของโปรแกรม	2. ใช้แบบเรียนเป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับครูและนักเรียนที่จะค้นคว้าเมื่อต้องการ
3. มีการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนไว้ล่วงหน้าก่อนทำการสอน	3. ปลอ่ยให้เนื้อหาที่จะเรียนเป็นไปตามความสนใจและระดับความสามารถของเด็ก
4. สอนทักษะต่าง ๆ ให้แก่เด็กทั้งกลุ่มเหมือน ๆ กัน	4. ค้นหาและระบุว่าเด็กคนใดต้องได้รับการสอนทักษะใด
5. ใช้แบบทดสอบที่จัดพิมพ์จำหน่ายในการประเมินและรายงานผลความก้าวหน้าของเด็ก	5. ใช้แบบประเมินอย่างไม่เป็นทางการที่ครูสร้างขึ้นหลาย ๆ อย่างเพื่อบันทึกและรายงานความก้าวหน้าของเด็ก

วราลี ถนอมชาติ และวรวรรณ เหมชะญาติ (2550 อ้างถึงใน สิริภัทร ชลศรานนท์, 2558, หน้า41) ได้อธิบายว่า แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานประกอบการเรียนการสอน เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นในการใช้วรรณคดีวรรณกรรมประกอบกับสื่อในการสอนในการจัดประสบการณ์ภาษา เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา ในการวัดประเมินผลทางภาษา เน้นการจัดรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีแรงกระตุ้นสนใจต่อเนื้อหาที่เรียน มีพัฒนาทางด้านทักษะต่าง ๆ เกิดขึ้นหลังจากที่ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ

พรทิพย์ แข็งขัน และชยพร กระจ่างทอง (2553, หน้า 77) ได้อธิบายว่า วรรณคดีเป็นสื่อในการเรียน ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ภาษาที่มีคุณภาพและเป็นตัวอย่างในการใช้ภาษาที่ดี ผู้เรียนได้ประสบการณ์ชีวิตจากสถานที่และผู้คนที่ไม่มีโอกาสรับรู้ได้โดยตรง จะทำให้ผู้เรียนขยายพรมแดนทางความรู้ ความคิดและจินตนาการเข้าใจมนุษย์และสังคม วรรณคดีจึงเป็นสื่อที่ทำให้

ผู้เรียนเข้าใจชีวิตและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านเพื่อการศึกษาค้นคว้าในระดับที่สูงขึ้น

สุนันทา อางสัจตระกูล (2559, หน้า 46) ได้อธิบายว่า แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานนี้เป็นการบูรณาการกิจกรรมโดยการนำวรรณคดีหรือวรรณกรรมมาเป็นแกนกลางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วกำหนดสาระการเรียนรู้การอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด และหลักการใช้ภาษา เชื่อมโยงกับวรรณคดีหรือวรรณกรรมเรื่องนั้นอย่างครบถ้วน ในลักษณะบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้

Slaughter (1988 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, หน้า102) ได้อธิบายว่า แนวคิดการใช้วรรณคดีการใช้วรรณคดีเป็นฐาน (Literature-Based Approach) คือ แนวคิดที่ผู้สอนใช้วรรณคดีเป็นสื่อกลางในการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา โดยบูรณาการสาระ 5 สาระเข้าด้วยกัน การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี สรุปได้ว่าเป็นแนวคิดที่เป็นการบูรณาการกิจกรรมทางภาษา

Goodman (1986 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, หน้า102) ได้อธิบายว่า แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานพัฒนามาจากแนวทางการสอนภาษาแบบบูรณาการหรือแบบองค์รวมหรือการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language) บนฐานของทฤษฎี Constructivism (Whole Language) มีทฤษฎีพื้นฐานมาจากทฤษฎีवादด้วยธรรมชาติของภาษาและทฤษฎีवादด้วยธรรมชาติการเรียนรู้ภาษา เชื่อว่า การเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นไปตามธรรมชาติของภาษาที่พัฒนาทักษะในแต่ละทักษะอย่างสัมพันธ์กัน

Ruddell and Ruddell (1995 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ , 2562, หน้า103) ได้อธิบายว่าการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเป็นฐานตามแนวคิดนี้ต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย 5 ประการ ได้แก่ ต้องมีการส่งเสริมแรงจูงใจในการอ่านของผู้เรียนผ่านการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ในวรรณคดี ต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ชีวิตผ่านการอ่าน ต้องพัฒนาประสบการณ์ของผู้เรียนผ่านวรรณคดี ต้องพัฒนาการเข้าใจผ่านการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมความรู้เดิมกับวรรณคดีจนเกิดเป็นประสบการณ์ใหม่ความรู้ใหม่และต้องพัฒนาทักษะการอ่านการคิดขั้นสูงผ่านการอ่านวรรณคดี

กาญจนา วงศ์กรด (2564, หน้า 70) ได้อธิบายไว้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน ช่วยปรับลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาได้ โดยการบูรณาการความรู้และทักษะในรายวิชาภาษาไทย ทั้ง 5 สาระการเรียนรู้เข้าด้วยกัน

จากแนวคิดการใช้วรรณคดีเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้สามารถสรุปได้ว่า คือ การจัดการเรียนรู้ที่ใช้วรรณคดีเป็นแกนกลางหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการการเรียนรู้ในสาระแต่ละสาระเพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยของผู้เรียนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละสาระที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับวรรณคดีเรื่องนั้น อย่างครบถ้วนและเหมาะสม

2. จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้ผ่านแนวคิดวรรณคดีเป็นทางมีจุดมุ่งหมายหลากหลายประการ ดังนี้

Ruddell and Ruddell (อ้างถึงใน ยินดี งามทอง, 2550 หน้า 59) ได้อธิบายว่าการใช้วรรณคดีเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ 5 ประการ คือ

1. ผู้เรียนอาศัยประสบการณ์จากวรรณคดีที่หลากหลาย ขยายฐานความรู้ ความคิดของตนเองให้ตระหนักถึงคุณค่าและสิ่งมีชีวิต
2. ผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ ประสบการณ์ชีวิต ค่านิยม ออกมานำเสนอในรูปแบบวรรณคดี
3. ผู้เรียนได้รับสุนทรียภาพจากวรรณคดี
4. ผู้เรียนเข้าใจชีวิต พฤติกรรม ทั้งของตนเองและผู้อื่นผ่านวรรณคดี
5. ผู้เรียนเห็นว่าภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารความรู้สึกรออกมาได้หลายรูปแบบ

Ruddell and Ruddell (อ้างถึงใน ฉันทยา พิทยาพิทักษ์, 2553 หน้า 58) ได้อธิบายว่าการใช้วรรณคดีเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภพดังจุดมุ่งหมายควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ส่งเสริมแรงจูงใจ จากตัวละครใหม่ ๆ เนื้อหา เหตุการณ์ ความคิดใหม่ ๆ
2. พัฒนาความคิดรวบยอดใหม่ ๆ ขยายความรู้ความเข้าใจ โดยเลือกวรรณคดีอย่างหลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปราย
3. เน้นสุนทรียภาพจากวรรณคดี ให้เห็นความงดงามของวรรณคดีชัดเจน
4. กระตุ้นผู้เรียนให้พัฒนาความเข้าใจในตนเอง ด้วยการเทียบเคียงกับตัวละครในเรื่องและประสบการณ์ในเรื่อง
5. ฝึกฝนให้คล่องแคล่วพัฒนาความคิดระดับสูงจากเนื้อหาในวรรณคดี

จากจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การใช้วรรณคดีเป็นฐานมุ่งหมายให้ผู้เรียนเอาคุณค่าต่าง ๆ ที่ได้รับจากวรรณคดีมาส่งเสริมพัฒนาการด้านความรู้ ความคิด ทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา ความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น

3. กระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้สนใจกระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานของ ชวิน พงษ์ผจญ (2562, หน้า 105-108) ซึ่งได้นำเสนอกระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานของโตโนฮิว บูรณาการเข้ากับกระบวนการออกแบบย้อนกลับของวิกกินส์ และแมกไท ออกแบบเป็นกระบวนการใหม่ 4 ขั้นตอน เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับปัจจุบัน ดังนี้

3.1 เลือกสรรวรรณคดี ผู้สอนเลือกวรรณคดีในเรื่องที่ได้กำหนดให้เรียนในระดับชั้นนั้น เพื่อนำมาใช้เป็นฐานหลักในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์เนื้อหาในวรรณคดีพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับกับตัวชีวิตในหลักสูตรแกนกลาง

3.2 พิจารณาตัวชีวิต ผู้สอนเลือกตัวชีวิตที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาในวรรณคดี และสาระทักษะภาษาในด้านต่าง ๆ ที่ผู้สอนต้องการพัฒนา ทั้งนี้จะต้องให้ครอบคลุมตัวชีวิตทั้ง 5 สาระในระดับชั้นนั้น ในลักษณะที่มีความสัมพันธ์กัน โดยผู้สอนสามารถใช้ตัวชีวิตบางตัวชีวิตกับวรรณคดีมากกว่าหนึ่งเรื่องตามความเหมาะสมของเนื้อหา ความจำเป็นในการพัฒนาผู้เรียนได้

3.3 ระบุชุดผลงานสำคัญ ผู้สอนจะต้องมีการกำหนดผลงานในหน่วยการเรียนรู้ที่สอนในลักษณะมีการบูรณาการ เพื่อเป็นการประเมินผลการเรียนรู้หลังเรียน (Summative Assessment) เพื่อเป็นการทำให้ผู้เรียนได้นำความรู้จากเนื้อหาที่ได้เรียนในหน่วยเรียนรู้นั้น ๆ มาใช้ทำผลงาน โดยผู้สอนสามารถเป็นผู้กำหนดผลงานเพิ่มเติม หากผลงานของผู้เรียนไม่ครอบคลุมในตัวชีวิตทั้งหมดที่กำหนด โดยผู้สอนต้องมีการกำหนดผลงานอย่างชัดเจน เช่น ใบงาน ใบกิจกรรม กิจกรรมย่อย ฯลฯ สำหรับประเมินการเรียนรู้ระหว่างการจัดการเรียนการสอน (Formative Assessment) เพื่อทำให้ผู้สอนได้ทราบถึงพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นการทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาการตนเองสำหรับการทำผลงานในช่วงท้ายของหน่วยการเรียนรู้ ดังนั้นผลงานสำหรับการประเมินระหว่างเรียนนี้ จะต้องมุ่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจในบทเรียนและพัฒนาทักษะภาษาที่จำเป็นซึ่งเชื่อมโยงกับผลงานสำคัญ

3.4 สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวรรณคดีที่เลือก โดยตอบสนองตัวชีวิตที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้ และกิจกรรมจะต้องมีลำดับขั้นตอนไปสู่การทำผลงานโดยเริ่มต้นจากการอ่านวรรณคดีเพื่อเป็นพื้นฐานสู่กิจกรรมอื่นตามความเหมาะสม

จากกระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานสรุปได้ว่าการออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานของชวิน พงษ์ผจญ มีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ที่สอดคล้องกับบริบทหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับปัจจุบัน คือ ขั้นที่ 1 เลือกสรรวรรณคดี ขั้นที่ 2 พิจารณาตัวชีวิต ขั้นที่ 3 ระบุผลงานสำคัญ ขั้นที่ 4 สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้

ด้วยความสำคัญของแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน มาเป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่ง อังคณา อ่อนธานี (2561, หน้า 378) กล่าวว่าแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานเหมาะสมและสอดคล้องกับ บริบทของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีความสอดคล้องในการจัดการเรียนการสอน ปัจจุบัน ซึ่งต้องการเปลี่ยนจากการจัดการศึกษาในเชิงปริมาณไปสู่การจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพ คือ ลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา และบูรณาการได้ทั้งหมด 5 สารระ โดยใช้นิเวศวรรณคดีเป็นฐานของ ชีวิต พงษ์ผจญ ที่ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เลือกรวรรรณคดี ขั้นที่ 2 พิจารณาตัวชีวิต ขั้นที่ 3 ระบุผลงานสำคัญ ขั้นที่ 4 สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งแนวคิดวรรณคดี เป็นฐานนี้สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและจะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ได้สูงขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับแผนผังทางปัญญา

1. ความเป็นมาและความหมายของแผนผังทางปัญญา

กระทรวงศึกษาธิการ (2548 อ้างถึงในวีระศักดิ์ พุ่มเพ็ชร, 2559 หน้า 16-17) ได้อธิบายความเป็นมาของแผนผังทางปัญญาว่า ผู้ที่ริเริ่มแผนผังทางปัญญานี้คือ Tony Buzan เป็นชาวอังกฤษ เป็นผู้ที่ริเริ่มพยายามนำความรู้เรื่องสมอง มาปรับใช้กับการเรียนรู้ โดยเริ่ม พัฒนาจากการจดบันทึกแบบที่เป็นตัวอักษรเป็นบรรทัดเป็นแถว ใช้ปากกาหรือดินสอมาเป็นการ บันทึกด้วยคำ รูปภาพ สัญลักษณ์ แบบแผ่รัศมีออก เปรียบเสมือนการแตกแขนงของกิ่งไม้ โดยมีการ ใช้สีสันทัน ต่อมาก็พบว่า วิธีที่โทนี่ บูซานใช้นั้นสามารถนำไปใช้กับกิจกรรมอื่น ๆ ในชีวิตทั้งชีวิตส่วนตัว และชีวิตการทำงานได้ด้วย เช่น ใช้ในการวางแผน การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การนำเสนอต่าง ๆ เป็นต้น โทนี่ บูซานได้เขียนหนังสือ Use Your Head (ใช้หัวคิด) และ Get Ahead (ใช้หัวลุย) ร่วมกับ แวนด้า นอร์ธ (Vanda North) และนายธัญญา ผลอนันต์ ผู้แปลเป็นฉบับภาษาไทย โดยเป็นผู้ที่นำ แนวคิดวิธีการต่าง ๆ นำเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย โดยวีระศักดิ์ พุ่มเพ็ชร (2559 หน้า 17) ได้ กล่าวว่าวิธีการของแผนผังทางปัญญานั้น สามารถนำไปใช้ได้ทั้งชีวิตส่วนตัว และชีวิตการทำงานได้จริง และหากนำแนวคิด วิธีการ เทคนิค ขยายผลในแวดวงการศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับผู้ที่ มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่การวางแผนจัดการเรียนรู้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียนนั้นจะสามารถพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น สามารถช่วย ในการคิด การจำ การจดบันทึก ความเข้าใจในเนื้อหา การนำเสนอข้อมูล และช่วยแก้ปัญหาได้อย่าง เป็นรูปธรรม ทำให้การเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนเป็นเรื่องที่สนุกสนานมีชีวิตชีวายิ่งขึ้น

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2661, หน้า270) ได้อธิบายว่า แผนผังทางปัญญา พัฒนาขึ้นโดย Tony Buzan เมื่อ ค.ศ.1970 ซึ่งเขาได้อธิบายว่าในสมองมนุษย์มีเซลล์ประสาทในสมองกว่าสิบล้านเซลล์ และแต่ละเซลล์มีความเชื่อมโยงกันด้วยส่วนที่เรียกว่า dendrite ที่ยื่นออกไปรอบทิศทางเพื่อรับข้อมูลจากเซลล์ประสาทอื่น ๆ และ axon ที่ใช้ในการส่งข้อมูลไปยังเซลล์ประสาทอื่น ๆ ทั้ง dendrite และ axon มีการโยงใยกันอยู่ในสมองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด การทำงานในสมองมนุษย์เช่นนี้ Buzan เรียกว่า การคิดรอบทิศทาง (radiant thinking) ซึ่งเป็นโครงสร้างและกระบวนการที่อยู่ภายในสมองโดยแผนผังปัญญา (mind mapping) นี้เป็นเสมือนกระจกที่สะท้อนเงาการคิดรอบทิศทางของเราออกมาให้ได้รับรู้ ทำให้เข้าใจระบบความคิดของตนเองและทำให้เกิดอิสระในการคิด ลักษณะของแผนผังทางปัญญาเป็นการเขียนได้รอบทิศทางอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ทิตินา แชมมณี (2545 อ้างถึงในลักขณา กะแจจันท์, 2557 หน้า 22) ได้อธิบายความหมายของแผนผังทางปัญญาว่า เป็นแผนผังที่แสดงให้เห็นความเกี่ยวโยงกันระหว่างสาระและความคิดต่าง ๆ ให้เห็นภาพเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้เส้นค้ำระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สีสัญลักษณ์ เครื่องหมาย และภาพ

รุ่งโรจน์ ชอบหวาน (2555, หน้า 53-54) ได้อธิบายว่า เทคนิคทางแผนผังทางปัญญา (mind mapping technique) ถูกพัฒนาโดย Buzan โดยเลียนแบบจากการทำงานของเซลล์ประสาทในสมองของมนุษย์ที่มีอยู่ประมาณหนึ่งล้านเซลล์ แต่ละเซลล์ประกอบด้วยปฏิกิริยาเคมีไฟฟ้าที่สลับซับซ้อนและระบบประมวลผล ส่งผ่านข้อมูลขนาดเล็กจำนวนมากมายังเซลล์สมองแต่ละเซลล์จะมีรูปร่างคล้ายปลาหมึกยักษ์ ซึ่งมีส่วนลำตัวอยู่ตรงกลาง และมีกิ่งก้านสาขาคล้ายหนวดแยกกระจายออกไปจากส่วนลำตัว เมื่อขยายดูจะพบว่ากิ่งก้านสาขาแต่ละอันมีลักษณะคล้ายกิ่งไม้ที่แตกแขนงออกจากลำต้น

Buzan (1997 อ้างถึงในวุฒิชัย วรครบุรี, 2552 หน้า 18) ได้อธิบายความหมายของแผนผังทางปัญญาว่า เป็นแผนภาพความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง ความคิดย่อย เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นระบบ มีลักษณะคล้ายเซลล์สมองของมนุษย์ และการแสดงออกของการคิดแบบรอบทิศทาง ซึ่งเป็นลักษณะการทำงานตามธรรมชาติของสมองมนุษย์ และการแสดงออกรอบทิศทาง ซึ่งเป็นลักษณะการทำงานตามธรรมชาติของสมองมนุษย์ และยังเป็นเทคนิคการแสดงออกด้วยภาพที่มีพลังนำไปสู่กุญแจสากลที่จะใช้ไขประตูสู่ศักยภาพของสมองแผนผังทางปัญญาสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับแง่มุมชีวิตของการเรียนที่ได้รับการพัฒนาและการคิดที่แจ่มชัดขึ้น จะนำไปสู่การพัฒนาการกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์

ธัญญา ผลอนันต์ (2543 อ้างถึงในมานาเซ มะลาเสง, 2551 หน้า 32) ได้อธิบายความหมายของแผนผังทางปัญญาว่า เป็นการแสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ

ให้เห็นเป็นโครงสร้างของภาพรวม โดยใช้เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรง เรขาคณิตและภาพ แสดงความหมายความเชื่อมโยงของความคิด หรือสาระนั้น ๆ

Morris and Dore (1984 อ้างถึงในมานาเซ มะลาเฮง, 2551 หน้า 33) ได้อธิบาย ความหมายของแผนผังทางปัญญาไว้ว่า แผนผังทางปัญญาเป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพ ที่ช่วยให้ ผู้เรียนพัฒนาการจัดระบบความคิดรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เข้าเป็นกลุ่มตามหัวข้อหรือประเภท ความสัมพันธ์ระหว่างใจความสำคัญกับใจความย่อย

จากความสำคัญและความหมายดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า แผนผังทางปัญญาเป็น การรวบรวมความคิดที่กระจายและสลับซับซ้อนให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ละเอียด เข้าใจง่าย โดย แสดงออกด้วยการเชื่อมโยงเรื่องราวประเด็นสำคัญและประเด็นย่อย ๆ เข้าด้วยกัน โดยใช้สี รูปภาพ เส้น ลูกศร สัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้พัฒนาให้ผู้สร้างแผนผังทางปัญญาเกิดความริเริ่มสร้างสรรค์

2. คุณลักษณะของแผนผังทางปัญญา

Buzan (1997 อ้างถึงในรุ่งโรจน์ ชอบหวาน, 2555 หน้า 56) ได้อธิบายถึง คุณลักษณะของแผนผังทางปัญญาไว้ 4 ลักษณะ คือ

2.1 ประเด็นที่สนใจถูกสร้างขึ้นภายในภาพตรงกลาง

2.2 หัวข้อหลักของประเด็นอยู่รอบภาพตรงกลางทุกทิศทาง เปรียบเสมือน กิ่งก้านของต้นไม้

2.3 กิ่งก้านประกอบด้วยภาพหรือคำสำคัญที่เขียนบนเส้นที่โยงใยกัน ส่วน คำอื่นที่มีความสำคัญรองลงมาจะถูกเขียนในกิ่งก้านที่แตกออกในลำดับต่อ ๆ ไป

2.4 กิ่งก้านจะถูกเชื่อมโยงกันในลักษณะที่แตกต่างกันตามตำแหน่งและ ความสำคัญ

3. กฎเกณฑ์ของแผนผังทางปัญญา

Buzan (1997 อ้างถึงในชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2561 หน้า 271-272) หลัก ของแผนผังทางปัญญาคือการฟื้นฟูความจำในทุกเรื่องที่เกิดออกจากรอบศูนย์กลางความคิด สมอง สามารถจุดประกายความคิดต่าง ๆ การเขียนแผนผังทางปัญญาจึงมีกฎเกณฑ์กำหนดลักษณะพื้นฐาน ไว้ การสร้างแผนผังทางปัญญาจึงจำเป็นต้องอาศัยเทคนิคที่จะช่วยทำให้แผนผังทางปัญญานั้นมี ประสิทธิภาพในการคิดมากขึ้น ซึ่งถือว่าลักษณะที่ต้องมีในแผนผังทางปัญญาทุกแผนผังซึ่งมี 4 ลักษณะ ดังนี้

3.1 การเน้น (use emphasis) ในการสร้างแผนผังทางปัญญาจะต้องใช้การ เน้นถึงความสำคัญของความคิดในแผนผังทางปัญญา โดยผ่านองค์ประกอบการใช้รูปภาพตรงกลาง โดยใช้สีตั้งแต่ 3 สีขึ้นไป โดยการใช้อุปภาพและคำจะต้องมีมิติที่แตกต่างกัน และสามารถรับรู้

เข้าใจง่าย โดยใช้คำ เส้น รูปภาพที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยมีการเว้นระยะห่างระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนที่สวยงามเหมาะสม

3.2 การเชื่อมโยงสัมพันธ์ (use association) ในการสร้างแผนผังทางปัญญาต้องอาศัยการเชื่อมโยงความคิดที่ผู้สร้างสามารถถ่ายทอดออกมาโดยใช้ลูกศรเมื่อต้องการเชื่อมความคิดภายในความคิดหลักเดียวหรือระหว่างความคิดหลักแต่ละความคิด และใช้สีเดียวกันกันในการเชื่อมโยงความคิด ใช้รหัส สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการเชื่อมโยงความคิด

3.3 มีความชัดเจน (Be clear) แผนผังทางปัญญาจะต้องมีความชัดเจนโดยใช้คำในการแสดงความคิดเห็นเพียง 1 คำ ต่อ 1 เส้นเท่านั้น โดยเขียนคำทุกคำที่เป็นการแสดงถึงความคิดของผู้ที่สร้างแผนผังทางปัญญาโดยคำที่ใช้สั้นกะทัดรัด และตำแหน่งบนแผนผังทางปัญญาแสดงถึงความสำคัญ เขียนคำเหนือเส้น และลากเส้นให้มีความยาวเท่ากับความยาวของคำ โดยลากเส้นหลักเพื่อเชื่อมโยงรูปภาพตรงกลางกับความคิดหลัก แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของแต่ละเส้นกับเส้นอื่น ๆ ลากเส้นหลักให้หนากว่าเส้นอื่น ๆ และสร้างแผนผังทางปัญญา ให้มีลักษณะรวมเป็นหนึ่งเดียวไม่ขาดตอนออกจากกัน วาดรูปภาพให้มีความชัดเจนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยพยายามวางกระดาษในการสร้างแผนที่ความคิดให้อยู่ในแนวนอน และเขียนคำไม่กลับหัว

3.4 มีการพัฒนารูปแบบของตนเอง ในขณะที่เดียวกันจะต้องรักษากฎเกณฑ์พื้นฐานของแผนผังทางปัญญาด้วยการสร้างแผนผังทางปัญญาเป็นการแสดงถึงลักษณะความคิดที่เป็นส่วนตัวของผู้สร้างแผนผัง แต่ก็ต้องรักษากฎเกณฑ์ของแผนผังไว้ให้ครบถ้วน มีแบบแผนผังทางปัญญา จากการใช้เทคนิคต่าง ๆ แล้วก็ต้องอาศัยการวางรูปแบบของแผนผังทางปัญญาที่ดี และใช้การเรียงลำดับของการคิด การสร้างแผนผังทางปัญญาในงานบางอย่าง เช่น การพูด การเรียงความและการตอบข้อสอบต้องมีลำดับการเขียนหรือการพูด ตัวเลขสัญลักษณ์ที่จะอ้างอิงถึงขั้นตอนได้เป็นอย่างดี

4. รูปแบบของแผนผังทางปัญญา

การสร้างแผนผังทางปัญญาเป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอดเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดระหว่างความคิดหลักและความคิดรอง โดยเสนอเป็นภาพหรือแผนผัง โดยนำเสนอได้หลายลักษณะ ดังที่กรมวิชาการศูนย์พัฒนาหลักสูตร (2543 อ้างถึงในวัชรินทร์ อินทพรหม, 2559 หน้า 22-23) กล่าวถึงรูปแบบของแผนผังทางปัญญามีหลายลักษณะดังนี้

4.1 แผนผังความคิดรวบยอด (Concept Map) การเขียนความคิดรวบยอดไว้ตรงกลางหรือด้านบน และลากเส้นให้สัมพันธ์กับความคิดอื่น ๆ

4.2 แผนที่ความคิด (Mind Mapping) แสดงการเชื่อมโยงของข้อมูลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่สัมพันธ์กัน

4.3 แผนผังใยแมงมุม (A Spider Map) เขียนความคิดรวบยอดไว้กึ่งกลาง แล้วเขียนคำอธิบายบอกลักษณะของความคิดอื่น ๆ ไว้ แสดงแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล

4.4 แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อม (An Overlapping Circles Map) เป็นการเขียนเพื่อนำเสนอสิ่งที่เหมือนและต่างกัน

4.5 แผนผังวงจร (A Circle Map) เขียนนำเสนอขั้นตอนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์เรียงลำดับเป็นวงกลม

4.6 แผนผังก้างปลา (A Fishbone Map) เขียนโดยกำหนดประเด็นแล้วเสนอสาเหตุผลต่าง ๆ ในแต่ละด้าน

4.7 แผนผังแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างสองกลุ่ม (A Two-Group Interaction Map) เขียนเพื่อเสนอวัตถุประสงค์ การกระทำ ของกลุ่มสองกลุ่มที่ขัดแย้งแตกต่างกัน

4.8 แผนผังตารางเปรียบเทียบ (A Compare Table Map) เขียนตารางเพื่อเปรียบเทียบสองสิ่งในประเด็นที่กำหนด

5. ขั้นตอนการสร้างแผนผังทางปัญญา

ขั้นที่ 1 เริ่มด้วยสัญลักษณ์หรือรูปภาพตรงกลางกระดาษ

ขั้นที่ 2 ระบุคำสำคัญหลัก

ขั้นที่ 3 เชื่อมโยงคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญหลักด้วยเส้นโยงจากคำสำคัญหลักตรงกลางออกไปทุกทิศทาง

ขั้นที่ 4 เขียนคำที่ต้องการ 1 คำ ต่อ 1 เส้น และแต่ละเส้นควรเกี่ยวข้องกับเส้นอื่นด้วย

ขั้นที่ 5 ขยายคำสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

ขั้นที่ 6 ใช้สี รูปภาพ ลักษณะของเส้น เป็นการระบุถึงลักษณะความเชื่อมโยง การเน้นหรือลำดับ

สำหรับอุปกรณ์ในการสร้างแผนผังทางปัญญานั้นมีปากกาสีต่าง ๆ กันอย่างน้อย 3 สี เพื่อใช้ในการทำแผนผังทางปัญญาที่มีความหลากหลายและสะดวก และพื้นที่ที่จะใช้ในการทำแผนที่ความคิดต้องมีขนาดกว้างพอสมควร อาจจะเป็นกระดาษขนาดใหญ่ก็ได้

6. การนำแผนผังทางปัญญามาประยุกต์ใช้ในงานต่าง ๆ

Buzan (1997 อ้างถึงในยุทธกรณ์ ก่อศิลป์, 2555 หน้า 22-23) ได้เสนอว่าแผนผังทางปัญญานั้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในงานต่าง ๆ ได้มากมาย เช่น

6.1 การจดบันทึก การจดบันทึกโดยทั่วไปมักใช้การจดแบบตามแนวนอนเป็นการขยับความคิดหนึ่งไปสู่ความคิดอื่น ๆ เป็นเส้นตรงและเส้นขนาน จึงเป็นการจดบันทึกแบบสมองซิกซาย ทำให้ไม่ได้ประโยชน์จากการจดบันทึกอย่างเต็มที่ เนื่องจากไม่เห็นถึงจุดสำคัญ และไม่

สามารถน ความคิดมาเชื่อมโยงต่อกันได้ ทำให้ยากต่อการจำ ดังนั้น ถ้าใช้การจดบันทึกแบบแผนผังทางปัญญา จะทำให้ผู้จดบันทึกเห็นภาพรวม จุดสำคัญและความเชื่อมโยงของเนื้อหา มีความเป็นอิสระ ง่ายต่อการจดจำจนเกิดความเข้าใจเนื้อหาขึ้น

6.2 การตัดสินใจ ในการตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยปกติไม่สามารถเห็นถึงผลดีและผลเสียอย่างชัดเจน ทำให้บางครั้งเกิดการตัดสินใจที่ผิดพลาด ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเองและส่วนรวมได้ ถ้ามีการใช้แผนผังทางปัญญาช่วยในการตัดสินใจจะทำให้สามารถเห็นผลดีหรือผลเสียที่เกิดจากการตัดสินใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้โอกาสในการตัดสินใจผิดพลาดน้อยลง

6.3 การเสนอผลงาน การเสนอผลงานที่ทำโดยทั่วไปบางครั้งทำให้ผู้รับสารไม่สามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน ไม่เห็นภาพรวมหรือองค์ประกอบของสิ่งที่กำลังแสดงรวมไปถึงการเชื่อมโยงองค์ประกอบย่อยอีกด้วย แต่ถ้ามีการใช้แผนผังทางปัญญาในการเสนอผลงานจะทำให้เห็นภาพรวมของสิ่งที่ต้องการแสดง รวมทั้งเชื่อมโยงองค์ประกอบ และมีการเน้นถึงส่วนสำคัญ อาจทำให้ผู้ฟังเกิดความสนใจในการนำเสนอและจะส่งผลให้การเสนอผลงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.4 การแก้ปัญหา ในการที่บุคคลพบปัญหาแล้วไม่สามารถแก้ปัญหาได้นั้น เป็นเพราะไม่ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา และไม่สามารถคิดกระบวนการแก้ปัญหาขึ้น ๆ ได้ แต่ถ้ามีการใช้แผนผังทางปัญญาในการแก้ปัญหา ก็จะทำให้ผู้นั้นสามารถรู้ถึงสาเหตุที่แท้จริงได้ง่ายขึ้น และยังสามารถเชื่อมโยงสาเหตุได้ง่ายขึ้น รวมทั้งสามารถหาทางเลือกที่เหมาะสมและจัดลำดับวิธีการแก้ปัญหาได้อีกด้วย

6.5 การวางแผน (Planning) การวางแผนที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับงานต่าง ๆ ที่จะดำเนินการ เช่น จุดประสงค์ บุคคลที่เกี่ยวข้อง สถานที่ เวลาที่เหมาะสม เป็นต้น หากใช้แผนผังทางปัญญาเป็นการเขียนให้รอบทิศทางก็จะทำให้วิเคราะห์ปัจจัยดังกล่าวได้ง่าย และสะดวกครบถ้วน ทำให้การวางแผนเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากทั้งหมดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เทคนิคแผนผังทางปัญญามีประโยชน์ในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เนื้อหาสาระที่ครอบคลุม ชัดเจน มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมเข้ากับองค์ความรู้ใหม่เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาสาระ การจัดระบบข้อมูลอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้สร้างแผนผังทางปัญญาสามารถทำความเข้าใจ จดจำ ลำดับการคิดก่อนและหลังในเรื่องต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น และส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มสอนก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest-Posttest Design) เพื่อให้วิจัยเกิดประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงกำหนดรายละเอียดการดำเนินการวิจัยไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการวิจัย
- ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ขั้นตอนที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
- ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนในเครือข่ายคุณภาพพัฒนาการศึกษาวังทอง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ได้แก่ โรงเรียนบ้านหินประกาย โรงเรียนชุมชน 15 บ้านเนินสว่าง โรงเรียนบ้านใหม่ชัยเจริญ โรงเรียนบ้านชำหวาย โรงเรียนบ้านนาพราน โรงเรียนบ้านน้ำริน จำนวน 6 ห้องเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 88 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านน้ำริน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 22 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็น

ฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบูรณาการทั้ง 5 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม วรรณคดีที่เลือกมาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ คือ บทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนาทก ซึ่งเป็นวรรณคดีไทยที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้เรียนในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

4. ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ รวม 12 คาบ คาบละ 60 นาที (รวมทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน)

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 แผน 12 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.1 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้

1.2 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบหน่วยการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน และการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

1.3 กำหนดเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เนื้อหาบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ศึกษาบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบ นนทก เพื่อมาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่นำมาเป็นสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้

1.4 นำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.5 สร้างตารางวิเคราะห์โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

1.6 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา จำนวน 5 แผน รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง โดยใช้เนื้อหาวรรณคดีบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก เป็นแกนกลางออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 1) ส่วนหัวของแผนการจัดการเรียนรู้ 2) มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 3) สาระสำคัญ 4) จุดประสงค์การเรียนรู้ 5) สาระการเรียนรู้ 6) กิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล 9) บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1.7 นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยใช้เกณฑ์แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามหลักการ Likert ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

และนำผลการให้คะแนนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลผลข้อมูล ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ คือ มีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จึงถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

โดยผลการวิเคราะห์ พบว่า การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.03 (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 80 - 87) จึงถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

1.9 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไข

1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาคุณภาพกับนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนในเครือข่ายคุณภาพพัฒนาการศึกษาวังทอง 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำเสนอผลที่ได้จากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และปรับปรุงแก้ไข

1.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านน้ำริน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เป็นข้อสอบชุดเดียวกับ แต่สลับข้อและสลับตัวเลือก มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.2 ศึกษาทฤษฎีหลักการแนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 วิเคราะห์ เนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนรู้

2.4 สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบตามแนวคิดของ Bloom ซึ่งกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ไว้ 6 ระดับ คือ ด้านความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ ด้านการสังเคราะห์และการประเมินค่า ดังนี้

ตาราง 3 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลตามเนื้อหาที่จุดประสงค์การเรียนรู้และอัตราส่วนจำนวนข้อสอบในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

เนื้อหา/จุดประสงค์	พฤติกรรมการเรียนรู้						รวม
	รู้-จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	ประเมิน	สังเคราะห์	
1.อธิบายเรื่องราวจากเรื่องที่สามารถอ่านได้	3	2	1		1		7
2.วิเคราะห์ วิจาร์ณองค์ประกอบในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก	1	1		4	1		7
3.อธิบายหลักการพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์ในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทกที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล	1	2	3		1		7
4.อธิบายความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	3	2		1	1		7
5. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก	3	1		2			6
6.สรุปความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง			3	2	1		6

2.5 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย โดยสร้างเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ เมื่อผ่านการพิจารณาตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำมาคัดเลือกเพื่อนำมาใช้ จำนวน 30 ข้อ

2.6 นำเสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ตารางวิเคราะห์ข้อสอบต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาความถูกต้องของข้อคำถาม จากนั้นปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

2.7 นำเสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทยต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมเพื่อพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective Congruence : IOC) โดยใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

โดยค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งมากกว่า 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 88)

2.8 เลือกข้อสอบที่มีความสอดคล้องเหมาะสมจำนวน 40 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาคุณภาพกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านน้ำริน ซึ่งเคยศึกษารรณคดีบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก จำนวน 16 คน นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนนข้อที่ถูก ข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ผิดหรือไม่ได้ตอบให้ 0 คะแนน นำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกแบบทดสอบที่มีผลการวิเคราะห์ได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.2-0.8 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-1.00 จำนวน 30 ข้อ ให้ครอบคลุมตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีค่าความยาก (P) ตั้งแต่ 0.25 – 0.75 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.21 - 0.92 ผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่เหมาะสมมีผลวิเคราะห์ค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ผ่านเกณฑ์ รวมแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้ว 30 ข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 91)

2.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่คัดเลือกแล้ว หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรคำนวณ KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Method) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.75 (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 91)

2.10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ได้มาจัดทำเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันแต่สลับข้อและสลับตัวเลือก

2.11 นำแบบทดสอบไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

3.2 วางโครงสร้างคำถามหรือแนวคำถาม และสร้างคำถามโดยการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ เป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามหลักการ Likert ดังนี้

5 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับมาก

3 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อย

1 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจและแปลผลข้อมูลดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ คือ มีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบสอบถาม

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ โดยใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

โดยค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งมากกว่า 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 90)

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนก่อนการทดลองจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ จำนวน 12 ชั่วโมง ในรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ตามรูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental design) แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มสอนก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest-Posttest Design)
3. ดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหลังการทดลองจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ โดยใช้แบบทดสอบเหมือนชุดเดิม สลับข้อและตัวเลือก บันทึกผลเพื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียน วิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้ค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน (t-test dependent)
4. ดำเนินการให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา
5. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติและสรุปผลการทดลอง

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานและเพื่อสรุปผลการทดลอง ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (Paired – sample)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (One – sample)

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 การค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2561, หน้า 242)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2561, หน้า 256)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 x แทน คะแนนแต่ละตัว
 $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 Σ แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (อนุวัต คุณแก้ว, 2562, หน้า 199) ซึ่งมีสูตร

ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบและจุดประสงค์
การเรียนรู้

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การแปลความหมายค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่า $IOC \geq 0.5$ ขึ้นไป ถือว่า
สอดคล้องกัน

2.2 การหาความความยากง่าย (Difficulty) (อนุวัต คุณแก้ว, 2562, หน้า 205)
ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่ายของข้อคำถามแต่ละข้อ

R แทน จำนวนผู้ที่ตอบข้อคำถามนั้นถูก

N แทน จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

การแปลความหมายหากค่า P มีค่าตั้งแต่ 0.20 – 0.80 ถือว่าข้อสอบนั้นมีความ
ยากง่ายพอเหมาะ

2.3 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) (อนุวัต คุณแก้ว, 2562, หน้า 205) ซึ่งมี
สูตรดังนี้

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

U แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบนั้นถูกของกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์

L แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบนั้นถูกของกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์

N_1 แทน จำนวนคนที่สอบผ่านเกณฑ์

N_2 แทน จำนวนคนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

การแปลความหมายหากค่า B มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ถือว่าข้อสอบนั้นสามารถจำแนกคนได้มาก

2.4 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการของคูเดอว์ ริชาร์ดสัน
(Richardson Method) (อนุวัต คุณแก้ว, 2562, หน้า 219) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$r_{KR-20} = \left(\frac{K}{K-1} \right) \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right)$$

เมื่อ r_{KR-20} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

P	แทน	สัดส่วนของผู้ทำถูกในข้อหนึ่ง เท่ากับจำนวน คนทำถูกหารด้วยจำนวนคนสอบทั้งหมด
q	แทน	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ 1-p
S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ

หาได้จากสูตร

$$S^2 = \frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N^2}$$

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ดังตารางที่ 3

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	22	30	14.95	3.14	16.16*	0.00
หลังเรียน	22	30	24.86	1.36		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียน มีค่าเฉลี่ย 24.86 คะแนน (S.D. = 1.36) สูงกว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 14.95 คะแนน (S.D. = 3.14) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ดังตารางที่ 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	เกณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
หลังเรียน	22	30	24	24.86	1.36	2.99*	0.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 22 คน ได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จำนวน 30 ข้อ พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 คิดเป็นค่าเฉลี่ย 24.86 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ดังตารางที่ 6

ตาราง 6 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

ข้อที่	รายการประเมิน	n = 22		ระดับความพึงพอใจ
		$\bar{x}$	S.D.	
ด้านเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้				
1	กิจกรรมมีความหลากหลาย ทำให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.64	0.49	มากที่สุด
2	กิจกรรมไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้	4.68	0.48	มากที่สุด
3	ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และสร้างความท้าทายในการทำงาน	4.77	0.43	มากที่สุด
4	ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ ประเมินค่าและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้	4.55	0.51	มากที่สุด
5	นักเรียนได้รู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมที่หลากหลาย	4.73	0.46	มากที่สุด
	รวม	4.67	0.47	มากที่สุด
ด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้				
6	ครูจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสื่อสารโดยผ่านการวิเคราะห์	4.64	0.49	มากที่สุด
7	ครูจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจและความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้คุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็งของตนในการเรียนรู้	4.73	0.46	มากที่สุด
8	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้	4.86	0.35	มากที่สุด
9	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น	4.59	0.50	มากที่สุด

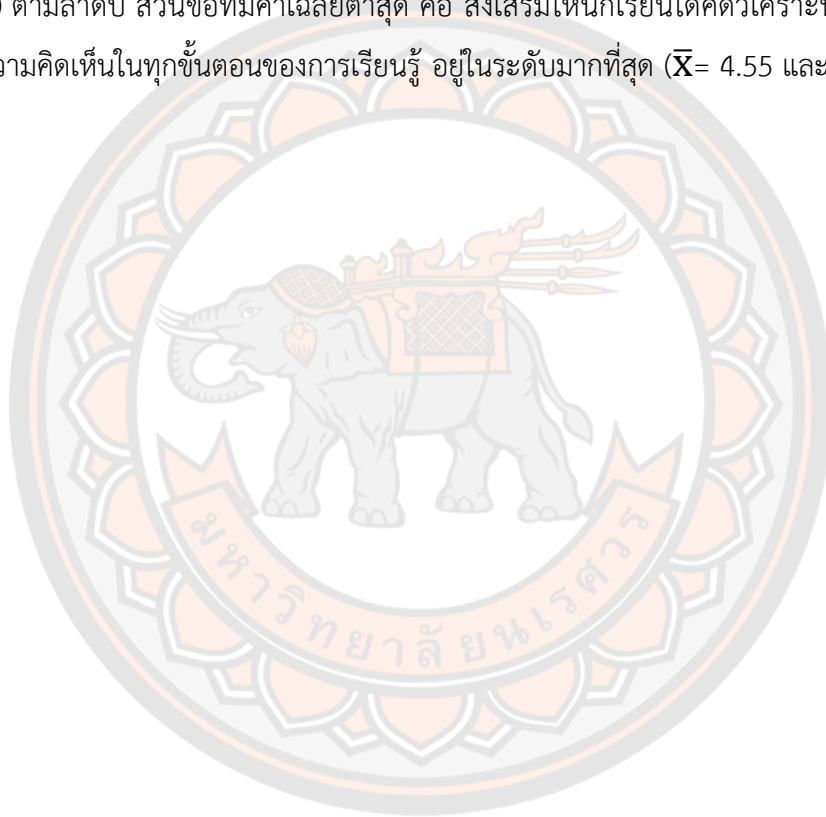
ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	n = 22		ระดับความพึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D.	
ด้านเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)				
10	ครูนำอุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน ของผู้เรียนมาอภิปรายร่วมกันเพื่อสร้าง ทักษะการรับมือและการพัฒนาตน	4.59	0.50	มากที่สุด
	รวม	4.68	0.47	มากที่สุด
	ภาพรวม	4.68	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.68 และ S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.68 และ S.D. = 0.47) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.67 และ S.D. = 0.47) ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยการเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด โดยอันดับแรก คือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.86 และ S.D. = 0.35) รองลงมา คือ ครูจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจและความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้คุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็งของตนในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.73 และ S.D. = 0.46) และลำดับ 3 คือ ครูจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสื่อสารโดยผ่านการวิเคราะห์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64 และ S.D. = 0.49) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59 และ S.D. = 0.50) และครูนำอุปสรรคหรือปัญหาในการทำงานของผู้เรียนมาอภิปรายร่วมกันเพื่อสร้างทักษะการรับมือและการพัฒนาตน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59 และ S.D. = 0.50)

รองลงมาคือ ด้านเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยการเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด โดยอันดับแรก คือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และสร้างความสำเร็จในการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.77 และ S.D. = 0.43) รองลงมา คือ นักเรียนได้รู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมที่หลากหลาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.73 และ S.D. = 0.46) ลำดับ 3 คือ กิจกรรมไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.68 และ S.D. = 0.48) ลำดับ 4 กิจกรรมมีความหลากหลายทำให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเนื้อหามากขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64 และ S.D. = 0.49) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ ประเมินค่าและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55 และ S.D. = 0.51)

บทที่ 5

บทสรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีลำดับการนำเสนอผลการสรุปการวิจัยดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีข้อสรุปดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินการการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีข้อค้นพบประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ จึงแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้สามารถ

พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนได้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา มาประยุกต์ใช้ร่วมกัน ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการหลัก 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ดังนี้

ในขั้นออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เลือกสรรวรรณคดี ผู้วิจัยได้เลือกวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบบนทก มาเป็นแกนกลางในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นวรรณคดีที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 และพบว่าเนื้อหาในวรรณคดีเรื่องนี้มีลักษณะให้ข้อคิดในการปฏิบัติตนใช้ชีวิตกับผู้อื่น และคติธรรมเกี่ยวกับคุณธรรม อีกทั้งมีตัวละครที่หลากหลาย เหมาะสมในการนำมาใช้การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้ครบถ้วนทุกทักษะ ขั้นที่ 2 พิจารณาตัวชี้วัด ผู้วิจัยได้พิจารณาตัวชี้วัดให้ครอบคลุมทั้ง 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบบนทก ขั้นที่ 3 ระบุชุดผลงาน ผู้วิจัยได้กำหนดผลงานสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการเพื่อประเมินผลการเรียนรู้หลังเรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้จากเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดมาสร้างผลงานสำคัญ และกำหนดผลงาน ใบงานและชิ้นงาน สำหรับการประเมินการจัดการเรียนรู้ระหว่างเรียน เพื่อให้ทราบพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ขั้นที่ 4 สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวรรณคดีที่เลือกและตอบสนองตัวชี้วัดที่กำหนด จะเห็นได้ว่า การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานดังกล่าว ช่วยปรับลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา โดยบูรณาการความรู้และทักษะในรายวิชาภาษาไทย ทั้ง 5 สาระการเรียนรู้เข้าด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามธรรมชาติของภาษาที่ต้องพัฒนาทักษะแต่ละด้านอย่างสัมพันธ์กัน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ สิริภัทร ชลสรานนท์ (2558) ได้ศึกษาและวิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติกับการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงบรรยายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถด้านการเขียนเชิงบรรยายหลังเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับ สุนันทา อางสัจจ (2559, หน้า 55) ได้ศึกษาและวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้จากผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณา

การตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในขั้นที่ 4 สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ทำให้นักเรียนได้เกิดทักษะในการรวบรวมความคิดที่กระจายและสลับซับซ้อนให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ละเอียด เข้าใจง่าย โดยแสดงออกด้วยการเชื่อมโยงเรื่องราวประเด็นสำคัญและประเด็นย่อย ๆ เข้าด้วยกัน โดยใช้สี รูปภาพ เส้น ลูกศร สัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งหลังจากที่ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญาส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ วีรศักดิ์ พุ่มเพชร (2559, หน้า 41) ได้ศึกษาและวิจัยการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา (Mind Map) ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญามีความแตกต่างกับผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนทางการเรียนวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับวัชรินทร์ อินทรพรหม (2559, หน้า 63) ได้ศึกษาและวิจัยการใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดองค์กรท้องถิ่น ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดองค์กรท้องถิ่นของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนโดยนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา มาประยุกต์กับการสอนเนื้อหาวรรณคดี คือ การนำวรรณคดีมาเป็นแกนกลางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด และหลักการใช้ภาษาไทย เชื่อมโยงสัมพันธ์กับวรรณคดี ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาที่ครบถ้วนในระยะเวลาที่กำหนด และผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพมากขึ้น สอดคล้องกับ ชวิน พงษ์ผจญ (2562, หน้า 119) พบว่า การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน ช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อการเรียนวรรณคดีแบบเดิมที่เน้นการท่องจำเนื้อหาเป็นสำคัญมาเป็นการคิดวิเคราะห์ และเชื่อมโยงบทเรียนกับประเด็นต่าง ๆ ในชีวิตจริง ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเห็นคุณค่าของวรรณคดีมากขึ้น และยังทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาแบบองค์รวม การอ่าน การ

เขียน การฟัง และการพูดไปพร้อมกับการเรียนรู้วรรณคดี ซึ่งเป็นการเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพกว่า การเรียนแบบบอกแต่ละทักษะออกจากกัน โดยการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนผ่านการศึกษานอกห้องเรียนในวรรณคดีเป็นหลัก การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการเรียนวรรณคดีมากยิ่งขึ้น นำไปสู่ความเข้าใจวรรณคดีในฐานะบทเรียน และภาพสะท้อนประสบการณ์ชีวิตมนุษย์อย่างเป็นรูปธรรม อันเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญในการอ่านวรรณคดี

อีกทั้งประกอบกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา โดยใช้ขั้นตอนการสร้างแผนผังทางปัญญา ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ มีความคิดริเริ่ม การจินตนาการได้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ซึ่งต้องอาศัยความคิดที่หลากหลาย ทำให้สามารถพัฒนาความคิด การคิดรวบยอด การเชื่อมโยงรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้ศึกษา สะท้อนออกมาเป็นความคิดที่กว้างขวาง หลากหลาย ช่วยให้เกิดความจำ มีการวางแผน การแก้ปัญหา การตัดสินใจต่าง ๆ ออกมาเป็นรูปธรรมได้อย่างดี ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ง่ายต่อการจดจำ ได้แสดงความคิดเห็นออกมาอย่างเต็มศักยภาพ ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานทำหาย เกิดความเข้าใจในเนื้อหาเป็นโครงสร้างภาพรวมเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและคงทน จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังทางปัญญา ส่งผลให้ผู้สร้างแผนผังทางปัญญาสามารถทำความเข้าใจ จดจำ ลำดับการคิดก่อนและหลังในเรื่องต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น และส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งโรจน์ ชอบหวาน (2555, หน้า 96) ได้ศึกษาและวิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบแผนผังทางปัญญากับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแผนผังทางปัญญามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธกรณ์ ก่อศิลป์ (2555) ที่ศึกษาและวิจัยการพัฒนาความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วยด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิด

วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สามารถทำให้ผู้เรียนได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนที่หลากหลาย ไม่น่าเบื่อ ได้ใช้ความคิด แสดงออกได้อย่างเต็มที่ เข้าใจเนื้อหาในโครงสร้างภาพรวม โดยครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก เช่น คอยแนะนำให้คำปรึกษาเพิ่มเติมแก่นักเรียน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้นำไปปรับปรุงการปฏิบัติกิจกรรมครั้งต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีมโนทัศน์ในเรื่องที่เรียนได้อย่างชัดเจน มีความสามารถในการสื่อสาร และทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระตือรือร้นและสนุกสนาน สอดคล้องกับชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561, หน้า 11) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้นมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะการเรียนรู้ การคิด ทักษะชีวิต โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าการเรียนที่เน้นเนื้อหาหรือครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง เพื่อที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ได้ในชีวิตจริง และกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของลลิตา กะแจะจันทร์ (2557) ที่ศึกษาและวิจัยผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยก่อนที่จะใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณคดีไทยที่ศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา มีลักษณะกิจกรรมที่หลากหลายและมีกระบวนการกลุ่ม จึงจำเป็นต้องใช้เวลามาก ดังนั้น ครูควรคำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในระดับชั้นอื่น ๆ และในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยในเรื่องอื่น ๆ หรือวรรณคดีไทยในลักษณะอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา วงศ์กรด. (2564). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ. (2540). *การพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้ วรรณกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นจาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/16488>
- ชวิน พงษ์ผจญ. (2562). การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน: แนวคิด แนวทางปฏิบัติและประเด็นที่ควรพิจารณา. *วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ*, 26(2), 95-125 สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/abc/article/view/179443>
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). *80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซด์แอนปริ้นติ้ง.
- ธันยา พิทยาพิทักษ์. (2553). *การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยบูรณาการทฤษฎีสหบท และแนวการสอนอ่านโดยใช้วรรณคดีเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ แข็งขัน และชยพร กระต่ายทอง. (2553). *“การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ” ชุดฝึกรวมภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิรุณโพรย สำโรงทอง. (2554). *การศึกษามลัทธิทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วุฒิชัย วรครบุรี. (2552). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ. (2564). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564. พิษณุโลก: โรงเรียนบ้านน้ำริน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- สิริภัทร ชลสรานนท์. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติ ร่วมกับการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงบรรยาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา อาจสำตรู. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกลีลาวดีรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนบุญญโอบถัมภ์ ลำพูน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อนุวัต คุณแก้ว. (2562). การวัดและประเมินผลการศึกษาแนวใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อังคณา อ่อนธานี. (2561). มุมมองในการพัฒนาหลักสูตรผ่านแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. วารสารศึกษาศาสตร์, 22(1), 366-380. สืบค้นจาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/download/149817/156286/769533
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2561). การวิจัยทางการศึกษา แนวคิดและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวน 3 ท่านดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาคภูมิ สุขเจริญ

อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

1.2 นางสาวสุพิมล ทรงประดิษฐ์

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2.1 นางสร้อยญา แสงชัย

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๗

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๗๘๓

วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาคภูมิ สุขเจริญ

ด้วย นางสาวกรรณาภรณ์ เครื่องคำ รหัสประจำตัว ๒๕๐๙๑๖๓๙ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส เพ็งพุ่ม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นานตม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๗๘๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน คุณสุพิมล ทรงประดิษฐ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวกรรณภรณ์ เครื่องคำ รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๑๖๓๙ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส เพ็งห่ม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๗

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวกรรณภรณ์ เครื่องคำ

โทร. ๐๙-๓๑๓๒-๖๒๐๓

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๗๘๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน คุณสรัญญา แสงชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวกรรณภรณ์ เครื่องคำ รหัสประจำตัว ๖๕๐๙๑๖๓๙ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาช หนึ่งพุ่ม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๗

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวกรรณภรณ์ เครื่องคำ

โทร. ๐๙-๓๓๓๒-๖๒๐๓

ภาคผนวก ค

1. แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. แบบประเมินความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา
3. แบบประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่านพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละรายการ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ฯ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ฯ ในช่องระดับความเหมาะสม ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. เมื่อท่านพิจารณาและทำการประเมินตามรายการที่กำหนดไว้แล้ว ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมในส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ในการปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ข้อมูลและ
 ความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย
 ผู้วิจัย นางสาวกรรณาภรณ์ เครืองคำ
 นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
 Email : kannapornk64@nu.ac.th
 โทร 0931326203

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
ด้านการกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ (ภาพรวม)							
1	ความครบถ้วนครอบคลุมขององค์ประกอบ						
2	การเรียงลำดับองค์ประกอบความเหมาะสมเข้าใจ						
3	ความสัมพันธ์ภายในองค์ประกอบมีความสอดคล้องกัน						
4	การเรียบเรียงและการใช้ภาษาในแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม เข้าใจง่าย						
ด้านเนื้อหาและจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้							
1	สาระสำคัญมีความเหมาะสม แสดงถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
2	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ						
3	มีความเป็นไปได้ สามารถปฏิบัติได้จริง						
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา						
2	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระ						
3	กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นตอน(ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป) มีความชัดเจนปฏิบัติได้จริง						
4	กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม						
5	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเวลาเรียน						
ด้านการวัดและประเมินผล							
1	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้						
2	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
3	มีการเลือกใช้เครื่องมือวัดที่เหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้						
4	มีการวัดผลตามสภาพจริง						
5	เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี ความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

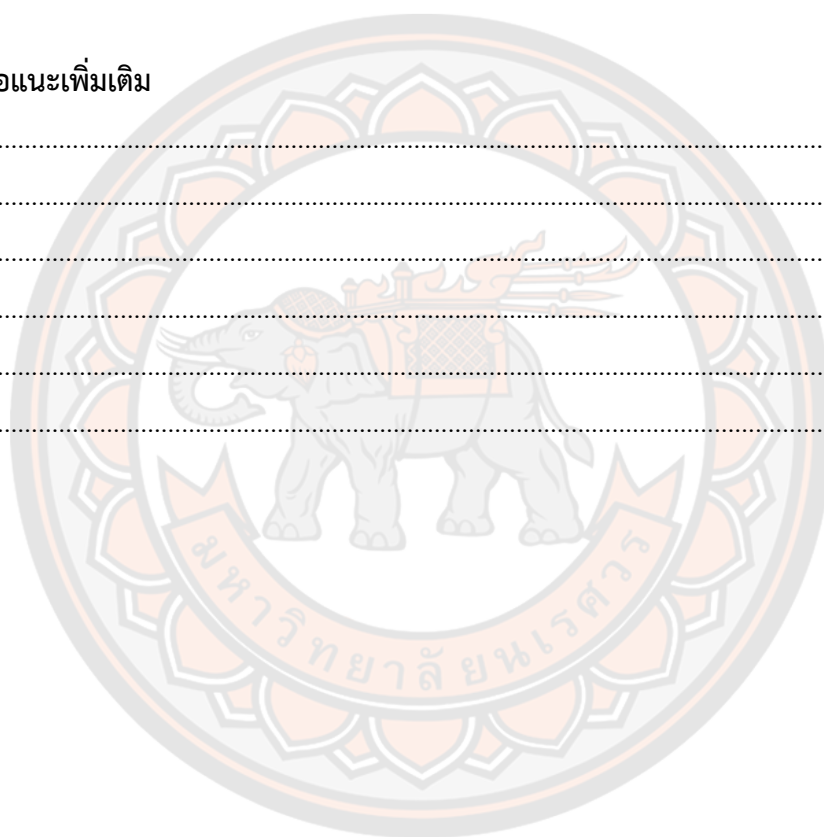
.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่านพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละข้อคำถาม แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางการประเมินแบบทดสอบ ในช่องระดับความเหมาะสม ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความเหมาะสม ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

2. เมื่อท่านพิจารณาและทำการประเมินตามรายการที่กำหนดไว้แล้ว ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมในส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ในการปรับปรุงแบบทดสอบของนักเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ข้อมูลและ
ความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย
ผู้วิจัย นางสาวกรรณาภรณ์ เครื่องคำ
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Email : kannapornk64@nu.ac.th
โทร 0931326203

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความ คิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
จุดประสงค์การเรียนรู้ : อธิบายเรื่องราวจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนททที่อ่านได้					
๑. ข้อใดเป็นความหมายของการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่าน (ความรู้ความจำ)	ก. อ่านเพื่อตีความ พิจารณาแนวคิดและคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน ข. อ่านเพื่อสรุปความ ตีความ จากเรื่องที่อ่าน ค. อ่านเพื่อจับเนื้อหาสาระของเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ง. อ่านแล้วจับประเด็นสำคัญ หรือความคิดหลักของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง				
๒. ข้อใดไม่ใช่หลักในการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่าน (ความรู้ความจำ)	ก. ชื่อเรื่อง ตอนเริ่มต้น เรื่องราว ตอนจบ ใจความที่เป็นคำพูดบอกเล่าด้วยภาษาของผู้อ่าน ข. ชื่อเรื่อง เรื่องราวทั้งหมดบริบทต่าง ๆ ค. ชื่อเรื่อง เนื้อหาสาระ ใจความของเรื่อง ง. ชื่อเรื่อง ใจความต่าง ๆ เนื้อหา ต้นเรื่อง ท้ายเรื่อง				
๓. ข้อใดปฏิบัติถูกต้องตามการอ่านจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ (ความเข้าใจ)	ก. ดวงตี อ่านแล้วจับประเด็นสำคัญ นำมาตีความสรุปได้ ข. ดวงฤทัย อ่านจับใจความมากกว่า ๑ ครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องโดยรวม จากนั้นนำมาวิเคราะห์ประเมินค่า ค. ดวงพร อ่านจับใจความมากกว่า ๑ ครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องโดยรวม และหาใจความสำคัญของเรื่องได้ ง. ดวงฤกษ์ อ่านแล้วจับประเด็นสำคัญ หรือความคิดหลักของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
4. “เทพพนมปฐมพรหม สีหน้า สอดสร้อยมาลา เฉิดฉิน ทั้งกว้างเดินดง หงส์บิน กินรินเลียบถ้ำ อำไพ” คำประพันธ์ที่ยก มาข้างต้น มีทำร่ากี่ทำ (วิเคราะห์)	ก. 6 ทำ ข. 7 ทำ ค. 8 ทำ ง. 9 ทำ				
5. ข้อใดเป็นเหตุการณ์ที่ เกิดก่อนเหตุการณ์อื่น (วิเคราะห์)	ก. นนทกขูลขอนิ้วเพชรจากพระอิศวร ข. พระอิศวรประทานพรให้นนทก ค. นนทกหลงรักนางเทพอัปสร ง. นนทกถูกเทวดากลับแก้ง				
6. ข้อใดกล่าวถูกต้องถึง ตอนเริ่มต้น และตอนจบ ของเรื่องนี้ (วิเคราะห์)	ก. เริ่มต้นโดยนนทกไปขอนิ้วเพชรเพื่อที่จะ นำมาใช้ชี้สั่งสอนให้กับเหล่าเทวดา และจบโดย เทวดาตายเพราะนิ้วเพชร ข. เริ่มต้นโดยนนทกถูกเทวดากลับแก้ง จึงไป ขอนิ้วเพชรจากพระนารายณ์ แต่ยังไม่ทันได้ใช้ พระนารายณ์ฆ่าเสียก่อน ค. เริ่มต้นโดยนนทกถูกเทวดากลับแก้ง และจบ ด้วยไปขอนิ้วเพชรจากพระนารายณ์ ง. เริ่มต้นโดยนนทกถูกเทวดากลับแก้งจนเกิด ความแค้นจึงไปขอนิ้วเพชรจากพระอิศวร แล้ว นำไปใช้ในทางที่ผิด จบโดยพระนารายณ์แปลง กายและปราบนนทกได้แล้วนนทกถูกสังหาร				
7. เนื้อเรื่องเรื่องนี้ แสดง ให้เห็นพฤติกรรมและ การแสดงออกของตัว ละครใด ในเรื่องที่ไม่ เหมาะสมที่สุด (การประเมินค่า)	ก. นนทก ข. พระนารายณ์ ค. พระอิศวร ง. เหล่าเทวดา				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
จุดประสงค์การเรียนรู้ : วิเคราะห์ วิจรณ์องค์ประกอบในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์					
ตอน นารายณ์ปราบหนทก					
8. ข้อใดไม่ใช่ขั้นตอนการเขียนวิเคราะห์วิจารณ์ (ความรู้ความจำ)	ก. บอกลักษณะของหนังสือที่อ่าน ข. วิเคราะห์ วิจรณ์เนื้อหา ได้อย่างละเอียดว่ามีเนื้อหาเป็นแบบใด ค. พิจารณาการใช้ภาษาในประเด็นต่าง ๆ ง. ถูกทั้งข้อ ข. และข้อ ค.				
9. ข้อใดปฏิบัติถูกต้องตามหลักการการเขียนวิเคราะห์วิจารณ์จากเรื่องที่อ่าน (ความเข้าใจ)	ก. สารัช อ่านทำความเข้าใจ สรุปความ พิจารณาคุณค่า ข. เสรี อ่านนำเนื้อหาของเรื่องมาพินิจ ตีความ วิเคราะห์แนวคิดเนื้อหา ค. สมบุญ อ่านและนำเนื้อหาของเรื่องมาพินิจ พิจารณาแยกออกเป็นรูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาษา แนวคิด ง. สารินทร์ อ่านตีความ สรุปเรื่อง วิเคราะห์แนวคิด เนื้อหา คุณค่าของงานเขียน				
10. ข้อใดคือแก่นเรื่องของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก (วิเคราะห์)	ก. การให้อำนาจแก่บุคคลที่ไม่สามารถใช้สติควบคุมตัวเองได้ย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อน ข. การแก้แค้นนำมาซึ่งความเดือดร้อน ค. การเอาชนะอุปสรรค ง. ความรักที่ไม่มีที่สิ้นสุด				
11. ข้อใดไม่ใช่บุคลิกลักษณะของพระอิศวรจากเนื้อเรื่องในตอนนี้ (วิเคราะห์)	ก. ใจดี มีเมตตา ข. ให้อภัยและกำลังใจคนทำความดี ค. ตัดสินใจเร็ว ง. ชอบใช้อำนาจ				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
12. “บัดนั้น นันทกน้ำใจแกล้วยกล้า กริ้วโกรธร้องประกาศवादมา อนิจจาชมเฮงเล่นทุกวัน จนหัวไม่มีมติด สุดคิดที่เราจะอดกลั้น วันนี้จะได้เห็นกัน ขบฟันแล้วขี้นิ้วไป” คำกลอนข้างต้นแสดงให้เห็นว่า นทกมีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)	ก. มีอารมณ์ขัน ข. โกรธ โมโหร้าย ค. กล้าหาญ ง. ทำทนาย				
13. “เมื่อนั้นพระอิศวรบรมสังสรรค์ เห็นนทกโศกาจาบัลย์ พระทรงธรรมให้คิดเมตตา จึงมีเทวราชบรรหาร เอ็งต้องการสิ่งไรจงเร่งว่า ตัวกูจะให้ตั้งจินดา อย่าแสนโศกาอาลัย” ข้อใดมิได้แสดงคุณธรรมของตัว ละครผู้กล่าวข้อความข้างต้น (วิเคราะห์)	ก. เมตตา ข. เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ค. สงสารเวทนา ง. เชื้อมั่นในตนเอง				
14. บทประพันธ์ต่อไปนี้แสดงให้เห็น ถึงพฤติกรรมของตัวละคร คือ พระ นารายณ์ พระอิศวร ที่ปฏิบัติต่อ นทก มีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด (ประเมินค่า) เมื่อนั้น พระนารายณ์บรมนาถา ได้ฟังจึงมีบัญชา โทษามิ่งใหญ่หลวงนัก ด้วยทำโอหังบังเหตุ ไม่เกรงเดชพระอิศวรทรงจักร เอ็งฆาเทवासुरารักษ์ โทษหนักถึงที่บรรลัย ตัวกูก็คิดเมตตา แต่จะไว้ชีวมิ่งไม่ได้ ตรัสแล้วแกว่งตรีเกรียงไกร แสงกระจายพรายไปตั้งเพลิงกาฬ	ก. ไม่เหมาะสม เพราะพระนารายณ์ ควรพูดจาเกลี้ยกล่อมให้นทกใจ เย็นลง ข. เหมาะสม เพราะนทกทำได้ใช้ นิ้วเพชรในทางที่ผิด ทำความ เดือดร้อน ค. ไม่เหมาะสม เพราะผู้เป็นนาย ใหญ่ไม่ควรใช้ความรุนแรงกับ ลูกน้องของตนเอง ง. เหมาะสม เพราะนทกแสดง พฤติกรรมไม่เหมาะสมกับพระอิศวร และพระนารายณ์				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความ คิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
จุดประสงค์การเรียนรู้ : อธิบายความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย					
15. พยัญชนะบาลีมีทั้งหมดกี่ตัว แบ่งเป็นวรรคอะไรบ้าง (ความรู้ความจำ)	ก. 35 ตัว แบ่งเป็นวรรค ก วรรค ข วรรค ฦ วรรค ต วรรค ป และเศษวรรค ข. 33 ตัว แบ่งเป็นวรรค ก วรรค จ วรรค ฦ วรรค ต วรรค ป และเศษวรรค ค. 33 ตัว แบ่งเป็นวรรค ก วรรค ข วรรค ฦ วรรค ต วรรค ป และเศษวรรค ง. 35 ตัว แบ่งเป็นวรรค ก วรรค จ วรรค ฦ วรรค ต วรรค ป และเศษวรรค				
16. ข้อใดสาเหตุที่ไทยยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ (ความรู้ความจำ)	ก. อิทธิพลทางศาสนา ข. ความสัมพันธ์ทางถิ่นฐาน และการค้า ค. ความสัมพันธ์ทางการศึกษาและการกีฬา ง. ถูกทุกข้อ				
17. คำใดเป็นคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ (ความเข้าใจ)	ก. ตะวัน มะม่วง ข. ชาม ตุ่ม ค. ปันโต กระจดาษ ง. สะตือ หลงไหล				
18. ข้อใดไม่มีคำที่มีคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ (วิเคราะห์)	ก. พี่ชื้อขนมจีบซาลาเปาหน้าปากซอยมาให้ฉันกิน ข. วันนี้พักกลางวันพ่อกำลังทำถ้วยเดียวให้ฉันกิน ค. ชาวจีนค้าขายในไทยโดยใช้เรือสำเภา ง. พี่สาวใช้กะละมังในการซักผ้า				
19. ณ ตลาดแห่งหนึ่งในพิษณุโลกขายของเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นผลไม้ ทุเรียน ชามกำยาน อุปกรณ์ที่ใช้ในงานบวช ตลอดจนอุปกรณ์กีฬาหลากหลายชนิด เช่น เทนนิส ฟุตบอล ฯ ข้อความข้างต้นมีคำที่มาจากภาษาต่างประเทศกี่คำ (วิเคราะห์)	ก. 4 คำ ข. 5 คำ ค. 6 คำ ง. 7 คำ				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
จุดประสงค์การเรียนรู้ : อธิบายหลักการพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์ในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก ที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล					
20. ข้อใดไม่ใช่หลักการพูดวิเคราะห์วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู (ความรู้ ความจำ)	ก. มีการเตรียมบทพูด เรียบเรียงคำพูด ข. ฟีกซ้อมให้พร้อม คำนึงเวลาในการฝึกซ้อม ค. พูดวิจารณ์ข้อบกพร่องของเรื่องที่ฟังและดู ง. มีวัตถุประสงค์ในการพูดที่เด่นชัด ชัดเจน				
21. บุคคลในข้อใดมีวิจารณ์ญาณในการฟังและดู (ความเข้าใจ)	ก. วันลี ฟังและดูจากเรื่องที่ให้ฟังและดูแล้วนำไปปฏิบัติตาม ข. วัฒนา ฟังและดูจากเรื่องที่ให้ฟังและดูแล้ววิเคราะห์จุดมุ่งหมาย ความน่าเชื่อถือ แล้วประเมินค่า ค. วิชระ ฟังและดูจากเรื่องที่ให้ฟังและดูแล้วศึกษาจุดมุ่งหมายของเรื่อง ง. วีระเดช ฟังและฟังและดูจากเรื่องที่ให้ฟังและดูแล้วพูดวิพากษ์วิจารณ์ตามความพอใจ				
22. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะการพูดวิเคราะห์วิจารณ์ (ความเข้าใจ)	ก. พูดแสดงความคิดเห็น ข. พูดโต้ตอบ ค. พูดชี้แจงเหตุผล ง. พูดอธิบาย				
23. บุคคลในข้อใดไม่มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด (การนำไปใช้)	ก. ปิยะธิดาพูดด้วยน้ำเสียงนุ่มนวลใช้คำพูดสุภาพในทุกสถานการณ์ ข. อภิสัทธ์ควบคุมอารมณ์และสติไม่ได้เสียงผู้ฟังเมื่อมีความคิดเห็นที่แตกต่าง ค. โชคดีปิดเสียงโทรศัพท์และใช้โทรศัพท์ในระหว่างการฟังและดูโดยไม่ให้ใครรู้ ง. ตะวันปิดเครื่องมือสื่อสารและไม่ส่งเสียงดังในขณะที่ฟัง				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความ คิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
24. ใครปฏิบัติตนได้ เหมาะสมกับการพูด มากที่สุด (การนำไปใช้)	ก. ดวงพรพูดให้มีน้ำเสียงสูงต่ำเหมือนร้องเพลง เพื่อเพิ่มความไพเราะ ข. ชนิดคาก้มลงอ่านบทพูด เพื่อลดความ ประหม่า ค. ศศิใช้กิริยาท่าทางประกอบการพูด เพื่อให้ การพูดน่าสนใจ ง. มลฤดีหลับตาขณะพูด เพื่อรวบรวมสมาธิ				
25.บุคคลในข้อใดปฏิบัติ ตนในการวิเคราะห์ วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟัง และดู ได้อย่างเหมาะสม (การประเมินค่า)	ก. ณัฐนิชรวบรวมข้อมูลเตรียมเนื้อหาที่จะพูด เฉพาะในประเด็นสำคัญไม่เน้นรายละเอียด ข. กมลรวบรวมข้อมูลเตรียมเนื้อหาที่จะพูดด้วย การสรุปประเด็นสำคัญต่าง ๆ พร้อมทั้ง ยกตัวอย่างที่เป็นรายละเอียดประกอบ ค. ภาณุพงศ์มีความเชื่อมั่นในการพูด และทักษะ การพูดเป็นอย่างดี จึงไม่จำเป็นต้องเตรียม เนื้อหาและรายละเอียดในการพูดมากนัก ง. สมโชคใช้ภาษาแบบกันเอง เน้นตลกขบขัน				
จุดประสงค์การเรียนรู้ : วิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบ นนทก					
26. “เหลือบเห็นสตรี วิไลลักษณ์ พิศพัทธ์ร่่องเพียงไขไซ งามโอษฐ์งามแก้ม งามจูไร งามนัยน์เนตร งามกร งามถันงาม กรรมงามขนง งามองค์ยิ่งเทพอัปสร งามจริตกิริยาามงอน งามเอวงามอ่อน ทั้งกายา” คำประพันธ์ข้างต้นนี้ใช้ รสวรรณคดีในข้อใด” (ความเข้าใจ)	ก. เสาวรจณี ข. นารีปราโมทย์ ค. พิโรธวาหัง ง. สัลลาปังคพิสัย				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
27. “ตรัสแล้วจึงมีบัญชา ดูราพระนารายณ์เรื่องศรี ตัวเจ้าผู้มีฤทธิ เป็นที่พึ่งแก่หมู่เทวี จงช่วยระงับดับเข็ญ ให้เย็นทั่วพิภพสรรงสรรค์ เชิญไปสังหารไอ้อาธรรม ให้มันสิ้นชีพชีวา” คำประพันธ์ข้างต้นเป็นคำพูด ของตัวละครใด (ความเข้าใจ)	ก. พระนารายณ์ ข. นนทก ค. นางเทพอัปสร ง. พระอิศวร				
28. คำประพันธ์ในข้อใดไม่แสดง อาการเคลื่อนไหว (ความเข้าใจ)	ก. ต้องสุบรรณเทวานาคี ดั่งพิชอสุนีไม่ทนได้ ลัมพาดกลาดเกลื่อนลงทันใด บรรลัยไม่ทันพริบตาข ข. นนทกก็ล้างเท้าให้ เมื่อจะไปก็จับหัวสั้น สัพยอกหยอกเล่นเหมือนทุกวัน สรวลสันต์เวยะเย้ยเฮฮา ค. ครั้นถึงบันไดไกรลาส ขัดสมาธินั่งยัมริมอ่างใหญ่ คอยหมู่เทवासुरาลัย ด้วยใจกำเรือหงการ์ ง. โฉมเอยโฉมเฉลา เสาวภาคย์แน่นน้อยพิสมัย เจ้ามาแต่สวรรคชั้นใด นามกรชื่อโรนะเทวี				
29. จนผมโกรนไล่นเกลี้ยงถึง เพียงหูตูเงาในน้ำแล้วร้องไห้ ฮึดฮัดขัดแค้นแน่นใจ ตาแดงดั่งแสงไฟฟ้า” จากบทกลอนนี้ กวีมิได้ใช้กลวิธี การประพันธ์ในข้อใด	ก. การใช้ถ้อยคำที่ทำให้ผู้อ่านเกิด อารมณ์ขัน ข. การใช้คำสัมผัส ค. การใช้คำซ้ำ ง. การใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบ				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
30. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ในข้อใด ไม่ปรากฏในวรรณคดีรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนันทก (วิเคราะห์)	ก. มีการใช้อุปมาเปรียบเทียบ ข. มีการใช้ภาพพจน์บุคคลตัวอย่างชัดเจน ค. มีการใช้คำที่สื่อความหมายถึงสิ่งเดียวกันมาใช้อย่างหลากหลาย ง. มีการเล่นคำ				
31. คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรมในข้อใดไม่ปรากฏในวรรณคดีรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนันทก (วิเคราะห์)	ก. ความเชื่อเรื่องความฝัน ข. ความเชื่อเรื่องเวีนวายตายเกิด ค. ความเชื่อเรื่องสวรรค์ ง. ความเชื่อเรื่องบุญกรรมตามหลักพระพุทธศาสนา				
32. ความเชื่อในเรื่องใดสะท้อนให้เห็นความเชื่อของชาวฮินดูที่นับถือเทพเจ้า	ก. ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม ข. ความเชื่อเรื่องบุญกรรม ค. ความเชื่อเรื่องเวทมนตร์คาถา ง. ความเชื่อเรื่องเทพเจ้า				
33. บทประพันธ์ในข้อใดแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมและการแสดงออกของตัวละครในเรื่องที่ไม่เหมาะสม (การประเมินค่า)	ก. บ้างให้ตักน้ำล้างบาบาท บ้างถอนเส้นเกศาขุ่นไป จนผมโกรนโล้นเกลี้ยงถึงเพียงหู ดูเงาในน้ำแล้วร้องไห้ ข. เหลือบเห็นสตรีวิไลลักษณ์ พิศพิศตร์ผ่องเพียงไขไข งามโอษฐ์งามแก้มงามจู่ไร งามนัยน์เนตรงามกร ค. เมื่อนั้น เทวาสุธาถ์ทุกทิสาศา สุบรรณคนธรรพวิทยา ต่างมาเฝ้าองค์พระศุลี ง. เมื่อนั้น ฝ่ายนางรัชตามหเสี องค์ท้าวลัสเตียนธิดี เทวีทีราชบุตรา				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความ คิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
จุดประสงค์การเรียนรู้ : สรุปความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ ปราบหนทก นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง					
34. เมื่อนักเรียนอยู่ใน ภาวะวิกฤต จะนำ แบบอย่างที่ดีในด้านใด ของพระอิศวรมาปรับใช้ (การนำไปใช้)	ก. การมีเมตตา ข. การให้ความรัก ค. การให้อภัย ง. การตั้งสติ				
35.บุคคลในข้อใดนำ ข้อคิดที่ได้จากวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก ไปประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิตได้อย่าง เหมาะสม (การนำไปใช้)	ก. โขติรสพยายามพูดคุยกับลูกน้องด้วยความรัก เหตุผล ไม่ใช่อารมณ์และความรุนแรง ข. ปทุมมามีความเชื่อในเรื่องบุญกรรม จึงตื่นเช้า ไปใส่บาตรทุกวัน ค. ลลิตาใช้สติปัญญาในการทำงาน ไม่ใช่กำลัง ในการตัดสินปัญหา ง. เฉลิมพลเชื่อเรื่องสวรรค์ จึงไปปฏิบัติธรรมทุก เดือน เพราะคิดว่าจะได้ขึ้นสวรรค์เมื่อเสียชีวิต				
36. คุณธรรมข้อใดของ พระอิศวรที่สามารถ นำมาใช้ในสังคมปัจจุบัน ได้ (การนำไปใช้)	ก. การใช้อำนาจต้องพิจารณาให้ถี่ ไข้ให้ถูกต้อง ข. การเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อส่วนรวม ค. การมีความรักต่อลูกน้อง ปกป้องเมื่อทำผิด ง. การรู้จักขอโทษเมื่อทำพลาด				
37. ความรู้ในเรื่องใดไม่ ปรากฏในวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก (วิเคราะห์)	ก. ทำรำแม่บท ๑๘ ท่า ข. คุณธรรม ความเมตตา ค. ความเชื่อของคนไทยเรื่องการเวียนว่าย ตายเกิด ง. การประพาดดินในสังคมให้รู้จักอ่อนน้อม ถ่อมตน				

ข้อความ	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
38. คำประพันธ์ในข้อใด แสดงให้เห็นข้อคิดหลัก ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก (วิเคราะห์)	ก. ตัวภูก็คิดเมตตา แต่จะไว้ชีวมึงไม่ได้ ตรัสแล้วแกว่งตรีเกรียงไกร แสงกระจายพรายไปตั้งเพลิงกาฬ ข. ตัวเจ้าผู้มีฤทธิ เป็นที่พึ่งแก่หมู่เทวัญ จงช่วยระงับดับเข็ญ ให้เย็นทั่วพิภพสรวงสวรรค์ ค. ว่าพระองค์เป็นหลักธำตรี ยอมเมตตาปราณีทั่วพัตร์ ผู้ใดทำขบต่อเบื้องบาท ก็ประสาททั้งพรแลยศศักดิ์ ง. ถูกทั้งข้อ ข. และข้อ ค.				
39. จากการศึกษา วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบ หนทก ตัวละครใด เหมาะสมกับคำว่า ทำ การหยาบใหญ่ (การประเมินค่า)	ก. พระอิศวร ข. พระนารายณ์ ค. หนทก ง. นางเทพอัปสร				
40. ข้อใดมีอุปมาโวหาร (วิเคราะห์)	ก. เขิญไปสังหารอ้ายธรรม ให้มันสิ้นชีพชีวา ข. ฮึดฮัดขัดแค้นแน่นใจ ตาแดงตั้งแสงไฟฟ้า ค. กูจะเป็นแต่มนุษย์สองกร ตามไปราญรอนอสุรี ง. จนหัวไม่มีมติด สุดคิดที่เราจะอดกลั้น				

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

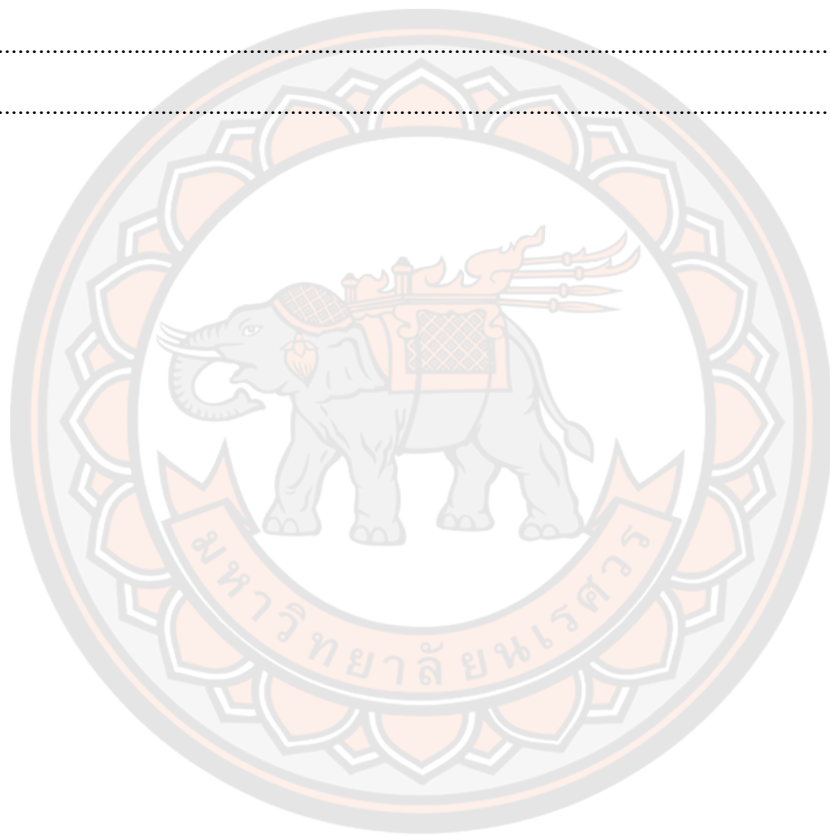
.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับ
 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา
 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่านพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละรายการ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตาราง
 การประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจ ในช่องระดับความเหมาะสม ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
 โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความเหมาะสม ดังนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

2. เมื่อท่านพิจารณาและทำการประเมินตามรายการที่กำหนดไว้แล้ว ขอความกรุณาท่าน
 โปรดให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมในส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ใน
 การปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ข้อมูลและ

ความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ผู้วิจัย นางสาวกรรณาภรณ์ เครื่องคำ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Email : kannapornk64@nu.ac.th

โทร 0931326203

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
1. กิจกรรมมีความหลากหลาย ทำให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจเนื้อหามากขึ้น				
2. กิจกรรมไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้				
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และสร้างความท้าทายในการทำงาน				
4. ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ ประเมินค่าและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้				
5. นักเรียนได้รู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมที่หลากหลาย				
ด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้				
6. ครูจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสื่อสารโดยการวิเคราะห์				
7. ครูจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจและความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้คุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็งของตนในการเรียนรู้				
8. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้				
9. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น				
10. ครูนำอุปสรรคหรือปัญหาในการทำงานของผู้เรียนมาอภิปรายร่วมกันเพื่อสร้างทักษะการรับมือและการพัฒนาตน				

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

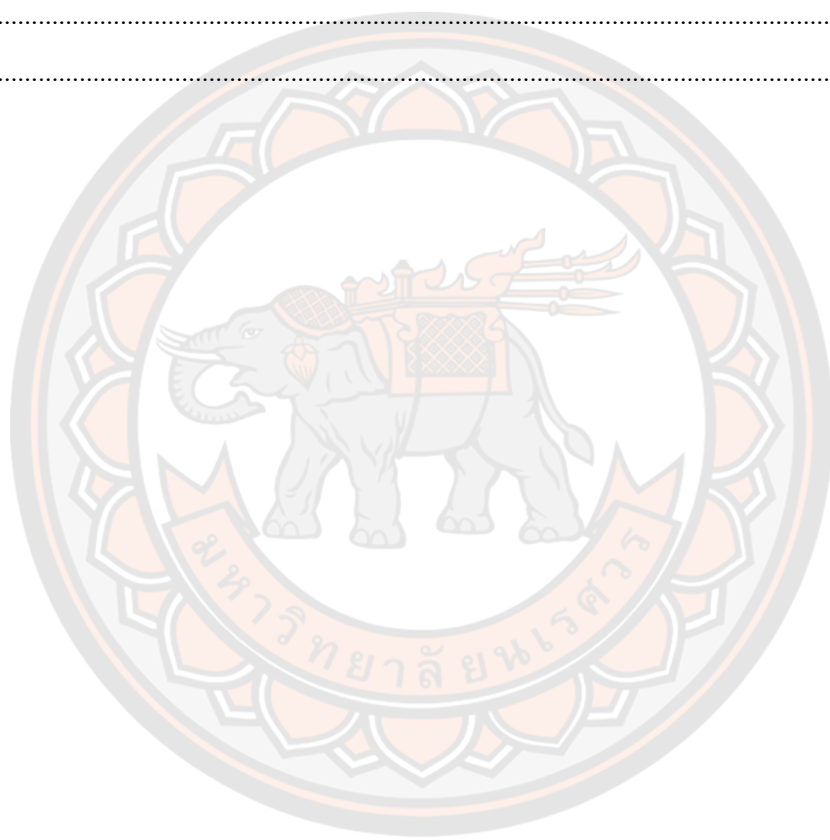
.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา

T-Test

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation
Pair 1	หลังเรียน -	24.86	22	1.36
	ก่อนเรียน	14.95	22	3.14

Paired Samples Test

Pair 1	Paired Difference					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
หลังเรียน - ก่อนเรียน	9.91	2.88	0.61	8.63	11.19	16.16	21	0.00*

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนผังทางปัญญา เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

T-Test

One - Samples Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
หลังเรียน	22	24.86	1.36	0.29

One - Samples Test

Test value = 24						
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
หลังเรียน	2.99	21	0.00*	0.85	0.26	1.47

ภาคผนวก จ ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
3. ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
4. ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
5. คะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มทดลอง

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ตาราง 7 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อ่านพินิจ คิดสรุปความ

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3			
1	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
4	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
9	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
11	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
12	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
13	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
14	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
15	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
16	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
17	4	4	5	4.33	0.58	มาก
รวม				4.84	0.29	มากที่สุด

ตาราง 8 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 2 เรื่อง วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีไทย

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3			
1	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
7	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
9	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
11	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
12	4	4	5	4.33	0.58	มาก
13	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
14	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
15	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
16	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
17	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
รวม				4.88	0.27	มากที่สุด

ตาราง 9 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 3 เรื่อง ฟัง พูด ตู วิจารณ์ สานสัมพันธ์

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3			
1	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
4	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
6	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
9	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
11	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
12	5	5	4	4.67	0.58	มาก
13	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
14	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
15	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
16	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
17	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
รวม				4.90	0.27	มากที่สุด

ตาราง 10 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4 เรื่อง หลากภาษาในภาษาไทย

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3			
1	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
9	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
11	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
12	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
13	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
14	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
15	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
16	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
17	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
รวม				4.88	0.20	มากที่สุด

ตาราง 11 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 5 เรื่อง คติวิเคราะห์ วิจาร์ณ วรรณคดีไทย

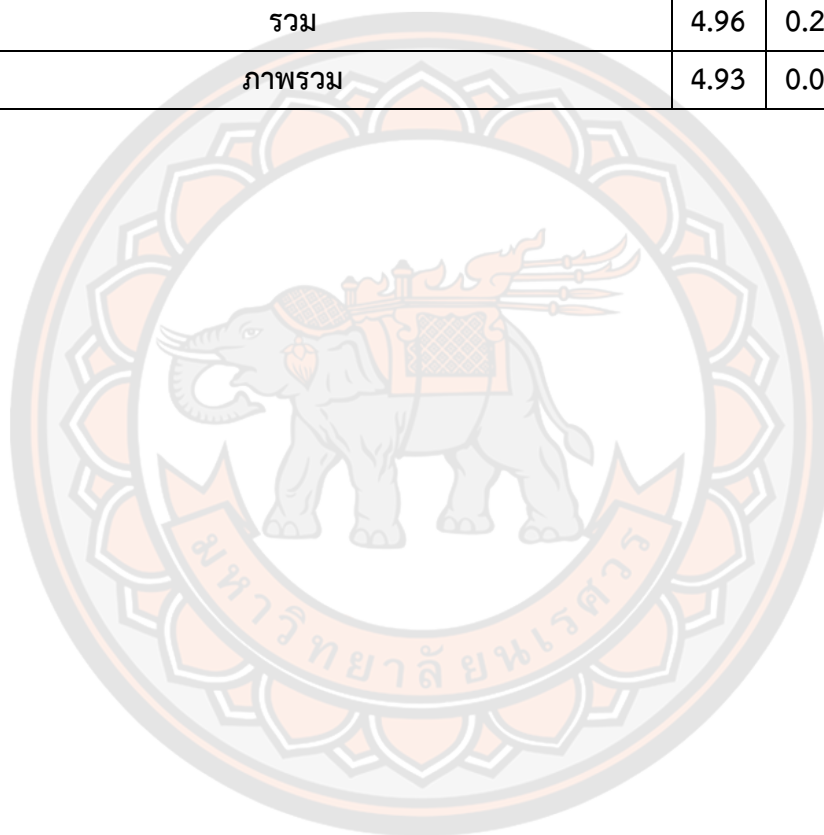
ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3			
1	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
8	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
9	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
10	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
11	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
12	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
13	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
14	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
15	5	4	4	4.33	0.58	มาก
16	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
17	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม				4.92	0.10	มากที่สุด

ตาราง 12 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ภาพรวม)

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (แผนที่)					$(\bar{X})$	(S.D.)	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
ด้านการกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ (ภาพรวม)									
1	ความครบถ้วนครอบคลุมขององค์ประกอบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	การเรียงลำดับองค์ประกอบความเหมาะสมเข้าใจ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3	ความสัมพันธ์ภายในองค์ประกอบมีความสอดคล้องกัน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4	การเรียบเรียงและการใช้ภาษาในแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม เข้าใจง่าย	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.95	0.22	มากที่สุด
ด้านเนื้อหาและจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้									
1	สาระสำคัญมีความเหมาะสมแสดงถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3	มีความเป็นไปได้ สามารถปฏิบัติได้จริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม							4.93	0.26	มากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (แผนที่)					$(\bar{X})$	(S.D.)	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้									
1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
2	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3	กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นตอน (ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป) มีความชัดเจนปฏิบัติได้จริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4	กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเวลาเรียน	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.88	0.24	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล									
1	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3	มีการเลือกใช้เครื่องมือวัดที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4	มีการวัดผลตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (แผนที่)					$(\bar{X})$	(S.D.)	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5			
ด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)									
5	เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ มีความ ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.96	0.20	มากที่สุด
ภาพรวม							4.93	0.03	มากที่สุด

ตาราง 13 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านน้ำริน

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	1	0	1	0.67	ใช้ได้
5	1	1	0	0.67	ใช้ได้
6	0	1	1	0.67	ใช้ได้
7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	0	1	1	0.67	ใช้ได้
14	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	1	1	0	0.67	ใช้ได้
23	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
26	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27	1	1	0	0.67	ใช้ได้
28	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	0	1	1	0.67	ใช้ได้
30	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32	0	1	1	0.67	ใช้ได้
33	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	1.00	ใช้ได้
38	1	1	1	1.00	ใช้ได้
39	1	1	0	0.67	ใช้ได้
40	1	1	0	0.67	ใช้ได้

ตาราง 14 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านน้ำริน

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7	1	0	1	0.67	ใช้ได้
8	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านน้ำริน

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นทั้ง
ฉบับของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	P	R	ความหมาย	ข้อที่	P	R	ความหมาย
1	0.50	0.21	ใช้ได้	16	0.31	0.46	ใช้ได้
2	0.38	0.77	ใช้ได้	17	0.63	0.42	ใช้ได้
3	0.44	0.39	ใช้ได้	18	0.56	0.50	ใช้ได้
4	0.31	0.32	ใช้ได้	19	0.50	0.43	ใช้ได้
5	0.69	0.26	ใช้ได้	20	0.56	0.72	ใช้ได้
6	0.75	0.38	ใช้ได้	21	0.44	0.41	ใช้ได้
7	0.25	0.26	ใช้ได้	22	0.38	0.32	ใช้ได้
8	0.44	0.74	ใช้ได้	23	0.38	0.22	ใช้ได้
9	0.50	0.45	ใช้ได้	24	0.44	0.72	ใช้ได้
10	0.25	0.35	ใช้ได้	25	0.38	0.49	ใช้ได้
11	0.38	0.32	ใช้ได้	26	0.56	0.32	ใช้ได้
12	0.50	0.38	ใช้ได้	27	0.31	0.52	ใช้ได้
13	0.56	0.41	ใช้ได้	28	0.44	0.28	ใช้ได้
14	0.44	0.36	ใช้ได้	29	0.63	0.21	ใช้ได้
15	0.50	0.46	ใช้ได้	30	0.63	0.92	ใช้ได้
P	Min	0.25	R	Min	0.21	ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ (KR 20) 0.75	
	max	0.75		max	0.92		

ตาราง 16 แสดงคะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านน้ำริน (กลุ่มทดลอง)

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	13	23	12	14	26
2	11	25	13	14	23
3	12	27	14	14	24
4	18	25	15	12	26
5	18	26	16	11	25
6	19	25	17	12	24
7	14	23	18	12	23
8	12	23	19	18	25
9	18	24	20	19	26
10	12	25	21	20	27
11	17	25	22	19	27
รวม		ก่อนเรียน	$(\bar{X}) = 14.95$		$(S.D.) = 3.14$
		หลังเรียน	$(\bar{X}) = 24.86$		$(S.D.) = 1.36$

ภาคผนวก ฉ

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านน้ำริน
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา
4. ตัวอย่างชิ้นงานแผนผังทางปัญญาของนักเรียน
5. ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อ่านพินิจ คิดสรุปความ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย	รหัสวิชา ท 22101
ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2	ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2565
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก		เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1

ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.2/2

จับใจความสำคัญ สรุปความและอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม.2/8

มีมารยาทในการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ จึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญจนสามารถสรุปความอธิบายรายละเอียดได้

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเรื่องราวจากเรื่องที่อ่านได้ (K)
2. อ่านจับใจความสำคัญ สรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)
3. เห็นคุณค่าของการอ่านและมีมารยาทในการอ่าน (A)

4. สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ

5. ชิ้นงานหรือภาระงาน

1. การทำกิจกรรมกลุ่ม
2. ใบกิจกรรมอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราว เล่าตามลำดับ จากวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก
3. ชิ้นงานสรุปใจความสำคัญผ่านแผนผังทางปัญญา จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังทางปัญญานี้เริ่มต้นหลังจากนักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก โดยละเอียดแล้ว

ชั่วโมงที่ 1

ชั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายและพร้อมรับการเรียนรู้
2. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาอภิปรายทบทวนเนื้อหาวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก โดยครูให้นักเรียนรับชมเรื่องย่อของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก จากนั้นร่วมกันถอดบทเรียนโดยใช้คำถาม

(แนวคำถาม) นักเรียนคิดว่ารามเกียรติ์ตอนนี้มีตัวละครเด่น ๆ คือใครบ้าง
 นักเรียนคิดว่าในเรื่องนี้เกิดเหตุการณ์อะไรบ้าง
 นักเรียนสามารถตั้งคำถามแล้วตอบได้หรือไม่ว่าใคร ทำอะไร
 ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด

ขั้นสอน

3. ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ ว่ามีลักษณะขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญอย่างไร และหากอ่านจับใจความสำคัญได้อย่างลึกซึ้งจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างลึกซึ้งและถูกต้องตรงกับจุดหมายของผู้เขียน
4. ให้นักเรียนศึกษาความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และให้นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 คน ร่วมกันจับใจความสำคัญจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์

ปราบพนทก ตามหลักเกณฑ์การอ่านจับใจความสำคัญแล้วทำกิจกรรมตามใบกิจกรรมอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราว เล่าตามลำดับจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบพนทก

5. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้จากการอ่านจับใจความสำคัญจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบพนทก และอภิปรายสรุปความรู้หลักเกณฑ์ขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญว่ามีขั้นตอนอย่างไร

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำ

1. ครูทบทวนนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากการเรียนในชั่วโมงที่แล้ว

2. ครูชวนนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับเทคนิคเกี่ยวกับการสรุปเรื่อง ถามตอบนักเรียนว่านักเรียนรู้จักวิธีเทคนิคการสรุปใจความสำคัญวิธีใดบ้าง

3. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างเทคนิคการสรุปใจความสำคัญ แล้วยกตัวอย่างข้อดีข้อเสียเทคนิคดังกล่าว

ขั้นสอน

1. ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาชั่วโมงที่แล้ว (เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ) ว่าเมื่ออ่านจับใจความสำคัญแล้วควรนำสาระสำคัญที่ได้มาสรุปให้ชัดเจน สรุปเนื้อเรื่องแต่ละย่อหน้า และเขียนบันทึกไว้ จากนั้นนำสาระสำคัญมาสรุปให้เป็นความเข้าใจของตนเอง

2. ครูสนทนากับนักเรียนในเรื่องวิธีการเทคนิคการสรุปใจความสำคัญที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจและจดจำได้ง่ายคือ การเขียนแผนผังทางปัญญา

3. ครูให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการสร้างแผนผังทางปัญญามีทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ

1) เริ่มด้วยสัญลักษณ์ หรือรูปภาพกลางกระดาษ

2) ระบุคำสำคัญหลัก

3) เชื่อมโยงคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคำสำคัญหลักด้วยเส้นโยงจากคำสำคัญหลักตรง

กลางออกไปทุกทิศทาง

4) เขียนคำที่ต้องการ 1 คำ ต่อ 1 เส้น และแต่ละเส้นควรเกี่ยวข้องกับเส้นอื่นด้วย

5) ขยายคำสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

6) ใช้สี รูปภาพ ลักษณะเส้น เป็นการระบุถึงลักษณะความเชื่อมโยง การเน้น หรือ ลำดับ

4. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง แผนผังทางปัญญา เพื่อทำให้นักเรียนได้ทราบถึง ขั้นตอนและประโยชน์ในการทำแผนผังทางปัญญา

5. นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 คน เพื่อให้ทำชิ้นงานสรุปใจความสำคัญ ผ่านแผนผังทางปัญญา จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

6. ครูแจกกระดาษขลุ่ยให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น โดยให้ออกแบบสร้างความรู้ด้วยตนเอง สรุปใจความสำคัญจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

7. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้ในเรื่องเทคนิคการสรุปใจความสำคัญผ่าน แผนผังทางปัญญา และทบทวนในการสร้างแผนผังทางปัญญาว่าสามารถจะช่วยให้เกิดความเข้าใจ และจดจำได้ง่าย

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. วิดีโอเรื่องย่อ เรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก จาก Youtube
(เว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=euwa4lv_jzg)
4. ใบความรู้เรื่อง แผนผังทางปัญญา
5. กระดาษขลุ่ยและปากกาเคมี

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การผ่าน
อธิบายเรื่องราวจากเรื่องที่อ่านได้ (K)	- ตรวจใบงาน	เกณฑ์การให้คะแนน	ระดับคุณภาพดี
อ่านจับใจความสำคัญสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ (P)	- ตรวจใบงาน - สังเกตการอ่านจับใจความสำคัญ	- เกณฑ์การให้คะแนน - แบบสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่ม	ระดับคุณภาพดี
เห็นคุณค่าของการอ่านและมีมารยาทในการอ่าน (A)	- สังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม รายบุคคล	ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

(นางสาวกรรณาภรณ์ เครื่องคำ)

...../...../.....

ใบกิจกรรมอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราว เล่าตามลำดับ
จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ชื่อกลุ่ม..... ชั้น.....

รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

.....
.....

ให้นักเรียนศึกษาอ่าน วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทกแล้วเขียนเรื่องราวตามหลักการการอ่านจับใจความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ชื่อเรื่อง

.....
.....

2. ตอนเริ่มต้น

.....
.....
.....

3. เรื่องราว

.....
.....
.....
.....
.....

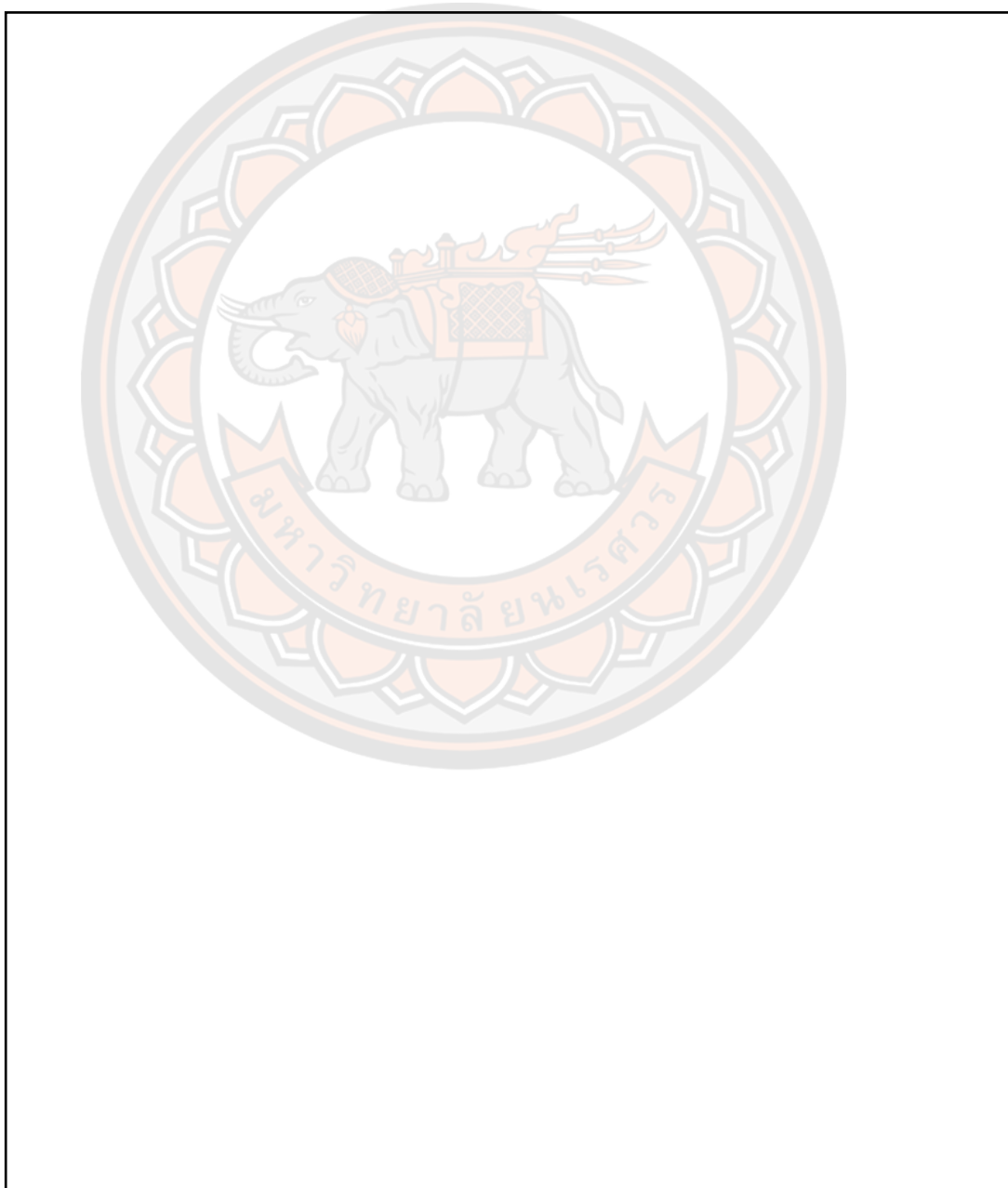
4. ตอนจบ

.....
.....
.....

ชิ้นงานสรุปใจความสำคัญผ่านแผนผังทางปัญญา
วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญ วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก แล้วสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านแผนผังทางปัญญา (ทำในกระดาษบรืฟ)

เกณฑ์การให้คะแนน

ใบกิจกรรมอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง เรียนรู้เรื่องราว เล่าตามลำดับ จากวรรณคดีเรื่อง
รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
โครงเรื่อง	วางโครงเรื่องเป็นลำดับได้ละเอียดและถูกต้องทั้งหมด	วางโครงเรื่องเป็นลำดับได้ถูกต้องแต่ยังไม่ครบถ้วน	วางโครงเรื่องไม่เป็นลำดับและไม่ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง	3
ใจความสำคัญของเรื่อง	มีใจความสำคัญที่ครบถ้วนและถูกต้อง	มีใจความสำคัญที่ไม่ครบถ้วนแต่มีส่วนที่ถูกต้อง	ไม่มีใจความสำคัญและถูกต้อง	3
การใช้ภาษา	สื่อเรื่องราวได้อย่างเข้าใจชัดเจนและเขียนสะกุดคำถูกต้องทุกแห่ง	สื่อเรื่องราวได้อย่างเข้าใจชัดเจนแต่เขียนสะกุดคำผิดบางแห่ง	สื่อเรื่องราวไม่เข้าใจและเขียนสะกุดคำผิด	3
รวม				9

ระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 8 ระดับ ดีมาก

คะแนน 7 – 6 ระดับ ดี

คะแนน 5 – 4 ระดับ พอใช้

คะแนน 0 – 3 ระดับ ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย	รหัสวิชา ท 22101
ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2	ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2565
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก		เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท 2.1 ม.2/7 เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล

ท 2.1 ม.2/8 มีมารยาทในการเขียน

2. สาระสำคัญ

การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นการเขียนเพื่อแยกแยะข้อความที่อ่านอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้าง องค์ประกอบ หลักการและเหตุผลของเรื่อง จนสรุปได้ว่าแต่ละส่วนเป็นอย่างไร สัมพันธ์กันอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์ วิจารณ์องค์ประกอบในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก (K)
2. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทกเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล (P)
3. เห็นคุณค่าของการเขียนและมีมารยาทในการเขียน (A)

4. สารการเรียนรู้

การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์

5. ชิ้นงานหรือภาระงาน

1. การทำกิจกรรมกลุ่ม
2. ใบกิจกรรมการเขียนวิเคราะห์วิจารณ์ เรื่อง วิเคราะห์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นผ่านเรื่องราวจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก
3. ชิ้นงานการวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความรู้ความคิดเห็นผ่านแผนผังทางปัญญาวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ชั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายและพร้อมรับการเรียนรู้
2. ครูให้เขียนจุดแข็งของครูในความคิดของนักเรียนลงกระดาษโน้ต ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเหตุผล
3. ครูแจกสติ๊กเกอร์คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งให้นักเรียน จากนั้นให้นักเรียนนำสติ๊กเกอร์ไปติดให้กับเพื่อนที่มีคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งนั้น ๆ

4. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งที่เพื่อนนำไปติดให้ ว่านักเรียนเคยรู้หรือไม่ว่าตนเองมีคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งดังกล่าว

5. ครูให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งผ่านเว็บไซต์ <https://www.mindsetmaker.co> ก่อนเริ่มทำแบบสำรวจคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนเองบนเว็บไซต์ <http://www.viacharater.org/www/Character-Strengths>

6. เมื่อทำแบบสำรวจแล้วนักเรียนจะทราบถึงคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนเองตั้งแต่อันดับแรกจนถึงอันดับสุดท้าย โดยบทอ่านจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจรายละเอียดว่าแต่ละคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งอย่างไร และเกิดจากพฤติกรรมใด

ขั้นสอน

7. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตัวเองในวรรณคดีรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก ว่าตัวละครนั้นใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งข้อใดในการแก้ปัญหานั้น แล้วช่วยกันคิดว่าหากตนเองเป็นตัวละครเอก จะใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนเอง ๓ อันดับแรกแก้ปัญหานั้นอย่างไร ให้นักเรียนทำลงในใบกิจกรรมที่ครูมอบหมาย

8. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนให้ออกมานำเสนอ

ขั้นสรุป

9. ครูและนักเรียนร่วมกันวิจารณ์อภิปรายแสดงความรู้ถึงคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตัวเองแล้วเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาการวิเคราะห์บทเรียน แสดงให้นักเรียนเห็นว่าคุณลักษณะเหล่านั้นย่อมส่งผลให้เกิดการกระทำและผลของตัวละครนั้น ๆ เป็นอย่างไร โดยให้นักเรียนร่วมกันถอดบทเรียนสะท้อนความคิดจากเรียนรู้โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด เช่น นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรที่ได้เรียนรู้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็ง นักเรียนลองสังเกตอารมณ์ของตนเอง ว่ามีคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งด้านใด นักเรียนจะใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งที่ตนเองมีอย่างไร เป็นต้น

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายพร้อมรับการเรียนรู้

2. ครูนำเรื่องสั้น เรื่อง มอม ให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์จากเรื่องสั้นนี้ว่ามีการเขียนในลักษณะใด

3. ครูชวนนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ วิจารณ์ มีการนำเรื่องมาพินิจพิจารณา แยกแยะออกเป็นส่วน ๆ เพื่อให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง

4. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการเขียนในเรื่องสั้น มอม แล้ววิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอ และการใช้ภาษาในเรื่องสั้น มอม ดังกล่าว

ชั้นสอน

5. ให้นักเรียนศึกษาความรู้ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ แล้วร่วมกันสรุปความเข้าใจ

6. นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 - 6 คน ครูแจกกระดาษขรุขระให้นักเรียน กลุ่มละ 1 แผ่น เพื่อให้ทำชิ้นงานผ่านแผนผังทางปัญญา เรื่องการวิเคราะห์ วิจารณ์ รูปแบบการนำเสนอ เนื้อหา การใช้ภาษา และการเสนอแนวคิด ของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก

7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน และผลัดกันวิจารณ์ชิ้นงานของกลุ่มอื่น ตามแนวทางการเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ที่ได้ศึกษา

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้เรื่อง การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
2. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เรื่องสั้น เรื่อง มอม
4. กระดาษขรุขระและปากกาเคมี
5. เว็บไซต์ <https://www.mindsetmaker.co>
6. เว็บไซต์ <http://www.viacharater.org/www/Character-Strengths>

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การผ่าน
วิเคราะห์ วิจารณ์องค์ประกอบในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก (K)	- การตอบคำถาม	- เว็บไซต์ Kahoot	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทกเรื่องทีอ่านอย่างมีเหตุผล (P)	- ตรวจชิ้นงาน	- เกณฑ์การให้คะแนน	ระดับคุณภาพดี
เห็นคุณค่าของการเขียนและมีมารยาทในการเขียน (A)	- สังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมรายบุคคล	ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

(นางสาวกรรณาภรณ์ เครื่องคำ)

...../...../.....

ใบกิจกรรมเรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็ง
จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตัวละครเอก ในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก จำนวน 1 ตัวละคร แล้วเขียนตอบคำถามลงในช่องว่างที่กำหนดให้ ในประเด็นต่อไปนี้

- ตัวละครที่เลือกใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งข้อใดในการแก้ปมปัญหาต่าง ๆ พร้อมยกตัวอย่างเหตุการณ์ประกอบ
- หากนักเรียนเป็นตัวละครนั้น จะใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนเอง 3 อันดับแรก แก้ปัญหานั้นอย่างไร เขียนคำตอบของนักเรียนลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ตัวละครที่เลือก

.....

คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตัวละคร 3 อันดับแรก คือ

.....

.....

.....

ตัวละครดังกล่าวใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งข้อใดในการแก้ปมปัญหาในเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

2. คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของนักเรียน 3 อันดับแรก คือ

.....

.....

.....

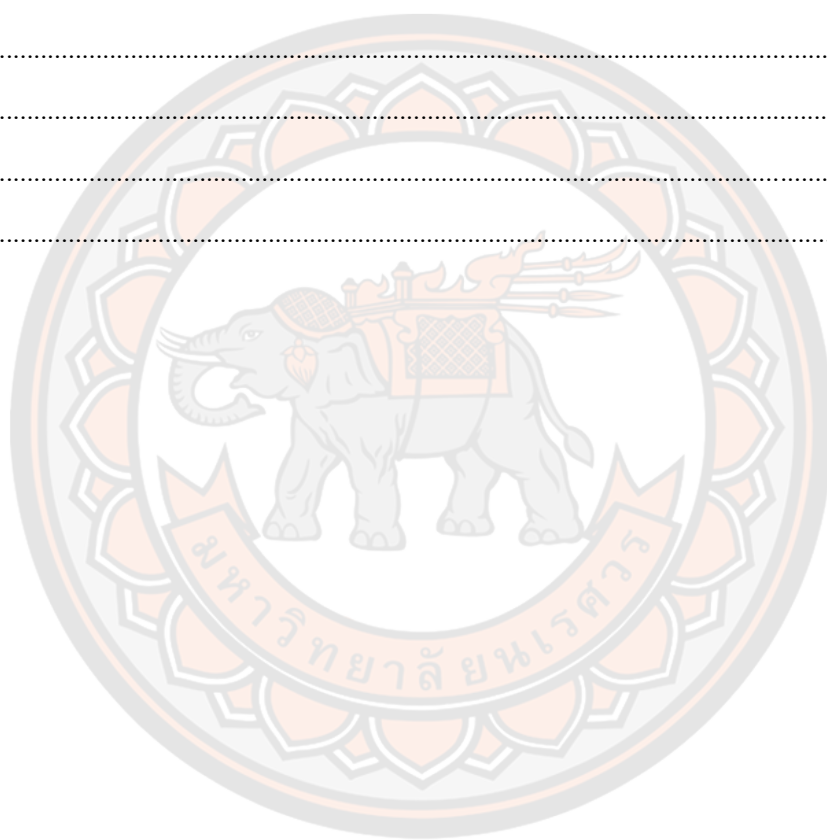
หากนักเรียนเป็นตัวละครดังกล่าว นักเรียนใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของนักเรียนแก้ไข
ปัญหาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ชิ้นงานวิเคราะห์ วิจัยผ่านแผนผังทางปัญญา
วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์ วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก แล้ว
สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านแผนผังทางปัญญา (ทำในกระดาษขี้ฟ)

เกณฑ์การให้คะแนน

ใบกิจกรรมการเขียนวิเคราะห์วิจารณ์ เรื่อง วิเคราะห์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นผ่านเรื่องราว
จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
รูปแบบการนำเสนอ	เนื้อหาที่ผู้เขียน สอดคล้องเหมาะสม กับรูปแบบ มีความ ชัดเจนถูกต้อง	เนื้อหาที่ผู้เขียน สอดคล้องเหมาะสม กับรูปแบบ แต่ยังไม่ มีความชัดเจน ครบถ้วน	เนื้อหาที่ผู้เขียนไม่ สอดคล้องเหมาะสม กับรูปแบบ ไม่มี ความชัดเจนถูกต้อง	3
เนื้อหาใจความสำคัญของเรื่อง	มีใจความสำคัญที่ ครบถ้วนและ ถูกต้อง	มีใจความสำคัญที่ไม่ ครบถ้วนแต่มีส่วนที่ ถูกต้อง	ไม่มีใจความสำคัญ และถูกต้อง	3
การใช้ภาษา	สื่อเนื้อหาได้อย่าง เข้าใจชัดเจนและ เขียนสะกดคำ ถูกต้องทุกแห่ง	สื่อเนื้อหาได้อย่าง เข้าใจชัดเจน แต่ เขียนสะกดคำผิด บางแห่ง	สื่อเนื้อหาไม่เข้าใจ และเขียนสะกด คำผิด	3
รวม				9

ระดับคุณภาพ

คะแนน 8 – 9 ระดับ ดีมาก

คะแนน 6 – 7 ระดับดี

คะแนน 4 – 5 ระดับพอใช้

คะแนน 0 – 3 ระดับควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ฟัง พูด ดู วิจารณ์ สานสัมพันธ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย	รหัสวิชา ท 22101
ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2	ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2565
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก		เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ท 3.1 ม.2/3 วิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล เพื่อนำข้อคิด มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

ท 3.1 ม.2/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

2. สาระสำคัญ

การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู เป็นการพูดเพื่อแยกแยะองค์ประกอบของเรื่องที่ฟังและดู แล้วแสดงความคิดเห็นตามมุมมองของผู้พูดอย่างมีหลักเกณฑ์ ทำให้ผู้พูดได้พัฒนาทักษะการพูดและผู้ฟังได้รับประโยชน์จากเรื่องที่ฟัง รวมถึงมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายหลักการพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์ในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล (K)
- พูดวิเคราะห์ วิจารณ์จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ที่ฟังและดู (P)
- เห็นคุณค่าในการพัฒนาทักษะการฟัง การดู และการพูดของตนเอง และมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด (A)

4. สารการเรียนรู้

การพูดวิเคราะห์ วิचारณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

5. ชิ้นงานหรือภาระงาน

1. การพูดวิเคราะห์ วิचारณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู
2. ชิ้นงานการวิเคราะห์วิचारณ์สรุปความสัมพันธ์ของตัวละครผ่านแผนผังทางปัญญาวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ชั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายและพร้อมรับการเรียนรู้
2. ครูเปิดการ์ตูนเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครในวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ขั้นสอน

3. ครูใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นดังนี้
  - ผู้ที่สามารถพูดวิเคราะห์ วิचारณ์เรื่องที่ฟังและดูได้ดี ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร
4. ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการ์ตูนเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ที่นักเรียนได้รับชม ชักถามว่านักเรียนรู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใด
5. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การพูดวิเคราะห์ วิचारณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ครูชักถามความเข้าใจนักเรียน
6. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน แล้วร่วมกันวิเคราะห์วิचारณ์ จากเรื่องที่ฟังและดูวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร โดยจับสลากเลือกประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 นนทกกับพระนารายณ์

ประเด็นที่ 2 พระอิศรกับนนทก

ประเด็นที่ 3 นางเทพอัปสรกับนนทก

ประเด็นที่ 4 พระนารายณ์กับพระอิศร

7. ให้นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ของตัวละครทั้งสองฝ่าย แล้วสรุปแนวทางในการแก้ไขความสัมพันธ์นั้น และนำเสนอข้อคิดประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต โดยให้แต่ละกลุ่มจัดทำข้อมูลตามความคิดสร้างสรรค์ลงในกระดาษรูปที่ครูแจกให้ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกบทเพลง 1 เพลงที่มีเนื้อหาสอดคล้องและแสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวละครที่ได้รับ แล้วเตรียมพุดวิเคราะห์ วิเคราะห์ จากเรื่องที่ฟังและดู แลกเปลี่ยนร่วมกับเพื่อน โดยครูมีหน้าที่ส่งเสริมการแสดงความคิดร่วมกัน

8. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมตัวพุดวิเคราะห์ วิเคราะห์ จากเรื่องที่ฟังและดู จากชิ้นงานดังกล่าวหน้าชั้นเรียนในคาบถัดไป

ขั้นสรุป

9. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

- การพุดวิเคราะห์ วิเคราะห์ จากเรื่องที่ฟังและดู เป็นการพุดเพื่อแยกแยะองค์ประกอบของเรื่องที่ฟังและดู แล้วแสดงความคิดเห็นตามมุมมองของผู้พุดอย่างมีหลักเกณฑ์ ทำให้ผู้พุดได้พัฒนาทักษะการพุดและผู้ฟังได้รับประโยชน์จากเรื่องที่ฟัง

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายพร้อมรับการเรียนรู้

2. ให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ “ประวัติความเป็นมาของวรรณคดีบทละครเรื่อง รามเกียรติ์” ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมา แล้วขออาสาสมัครตัวแทนนักเรียนออกมาพุดประเมินค่าจากการฟังและดู ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นสอน

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพุดวิเคราะห์ วิเคราะห์ หน้าชั้นเรียน จากการมอบหมายงานให้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวละครในวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ในคาบที่แล้ว ให้นักเรียนร่วมกันฟังและตั้งคำถามซักถามผู้นำเสนอ

4. นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 คน ครูแจกกระดาษรูปให้นักเรียน กลุ่มละ 1 แผ่น ให้ทำกิจกรรมสรุปความสัมพันธ์ของตัวละครผ่านแผนผังทางปัญญา แล้วเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์กับประสบการณ์เดิมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่น

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน และผลัดกันวิจารณ์ชิ้นงานของกลุ่มอื่นตามแนวทางการเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ที่ได้ศึกษา

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้เรื่องการพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เว็บไซต์ Youtube
4. กระดาษบรู๊ฟและปากกาเคมี

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การผ่าน
อธิบายหลักการพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์ในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล (K)	- การตอบคำถาม	- เว็บไซต์ Kahoot	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
พูดวิเคราะห์ วิจารณ์จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ที่ฟังและดู (P)	- สังเกตการพูด	- เกณฑ์การให้คะแนน	ระดับคุณภาพดี
เห็นคุณค่าในการพัฒนาทักษะการฟัง การดู และการพูดของตนเอง และมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด (A)	- สังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

(นางสาววรรณภรณ์ เครื่องคำ)

...../...../.....

ชิ้นงานการวิเคราะห์วิจารณ์สรุปความสัมพันธ์ของตัวละครผ่านแผนผังทางปัญญา

วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความสัมพันธ์ของตัวละครผ่านแผนผังทางปัญญา แล้วเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์กับประสบการณ์เดิมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่น
วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก (ทำในกระดาษบรูฟ)

เกณฑ์การประเมินการพูด

การพูดวิเคราะห์และวิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	ดี (5-4)	พอใช้ (3-2)	ปรับปรุง (๑)	
เนื้อหาการพูด วิเคราะห์และ วิจารณ์เรื่องที่ฟัง และดู	พูดวิเคราะห์และ วิจารณ์ได้ครบทุก ประเด็น น่าสนใจ มี เหตุผลประกอบ น่าเชื่อถือ สรุปข้อคิด และเสนอแนวทางที่ นำไปใช้ในชีวิตได้จริง	พูดวิเคราะห์และ วิจารณ์ได้ไม่ครบ บางประเด็น น่าสนใจ และแสดง เหตุผลที่ดี สรุป ข้อคิดและเสนอ แนวทางที่นำไปใช้ ในชีวิตได้จริง	พูดวิเคราะห์และ วิจารณ์อย่างกว้าง ๆ ไม่ระบุประเด็น ชัดเจนแต่มีเหตุผล สรุปข้อคิดเพียงสั้น ๆ	5
การพูด	ใช้ภาษาเข้าใจง่าย พูดได้กระชับชัดเจน มีความมั่นใจ	การพูดอาจจะ วกวนไปบ้าง แต่ก็ ยังเข้าใจได้ ต้อง ปรับปรุงการ แสดงออกให้มี ความมั่นใจมาก ยิ่งขึ้น	การพูดยังติดขัด ไม่มี ความมั่นใจ	5
รวม				10

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 8 - 10 ระดับ ดีมาก

คะแนน 5 - 7 ระดับ ดี

คะแนน 2 - 4 ระดับ พอใช้

คะแนน 1 - 0 ระดับ ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หลากภาษาในภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย	รหัสวิชา ท 22101
ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2	ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2565
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก		เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท 4.1 ม.2/5 รวบรวมและอธิบายความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

2. สาระสำคัญ

คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ หรือภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย มีอยู่หลายภาษา เช่น ภาษาบาลีสันสกฤต ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเขมร ภาษาชวามลาญ ภาษาอังกฤษ ซึ่งแต่ละภาษามีลักษณะที่แตกต่างกัน สาเหตุที่ไทยยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ เพราะอิทธิพลทางศาสนาทำให้ไทยยืมคำภาษาบาลีสันสกฤต ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอังกฤษ ภาษาเขมร ภาษาชวามลาญ มาใช้ในการค้าขาย การศึกษา และการติดต่อกัน รวมทั้งวัฒนธรรม ไทย

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย (K)
2. รวบรวมคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยในวรรณคดีรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกที่อ่าน (P)
3. ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย และอิทธิพลภาษาต่างประเทศที่มีต่อภาษาไทย (A)

4. สาระการเรียนรู้

คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

5. ชิ้นงานหรือภาระงาน

1. ใบกิจกรรม เรื่อง ความหมายและคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย
2. ชิ้นงานการรวบรวมคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทยในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทกผ่านแผนผังทางปัญญา

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ชั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายและพร้อมรับการเรียนรู้
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างป้ายชื่อร้านค้าในท้องถิ่นของนักเรียน แล้วให้ร่วมกันวิเคราะห์ที่มาของภาษาที่ตั้งชื่อร้านค้า

ขั้นสอน

3. ครูใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นดังนี้
  - ชื่อร้านค้าแต่ละร้านที่นักเรียนยกตัวอย่าง นักเรียนเห็นคำที่รู้สึกว่ามันเขียนแปลกตาหรือออกเสียงไม่คุ้นเคยหรือไม่ อย่างไร
4. ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับภาษาที่ใช้และพบเห็นในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก และร่วมกันวิเคราะห์คำนั้น ๆ
5. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
6. ครูซักถามความเข้าใจของนักเรียนในเรื่องคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ โดยตั้งคำถามให้นักเรียนได้ตอบถึงความหมายของคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ รวมถึงอิทธิพลของภาษาต่างประเทศที่มีต่อภาษาไทย และยกตัวอย่างคำในภาษาต่างประเทศ
7. ให้นักเรียนทำใบกิจกรรม เรื่อง ความหมายและคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย
8. ให้นักเรียนนำแผนปลิวิไลซ์ที่มีคำที่มาจากภาษาต่างประเทศมาในคาบถัดไป

ขั้นสรุป

9. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

- คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ คือ คำที่ยืมมาจากต่างประเทศภาษาของผู้ให้ และผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของภาษาของผู้รับ การยืมนี้ไม่เหมือนความหมายทั่วไปเนื่องจากไม่มีการคืนกลับสู่ภาษาของผู้ให้ คำยืมอาจมีการเขียน การอ่าน และความหมาย ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมก็ได้ ซึ่งจะต้องสามารถแยกแยะคำได้ว่าคำนั้น ๆ เป็นคำยืมมาจากภาษาใด ตลอดจนทราบถึงเหตุผล และปัจจัยที่ภาษาต่างประเทศเข้ามามีอิทธิพลในภาษาไทยเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ในการศึกษาเรื่องการสร้างคำในภาษาไทยต่อไป

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย พร้อมรับการเรียนรู้
2. ให้นักเรียนนำแผนปลิวโฆษณาคำที่มาจากภาษาต่างประเทศที่ให้นำมาในคาบที่แล้ว ร่วมกันวิเคราะห์ว่าเป็นคำที่มาจากประเทศใดบ้าง

ขั้นสอน

3. นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 คน ครูแจกกระดาษขรุขระให้นักเรียน กลุ่มละ 1 แผ่น ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมคำภาษาต่างประเทศที่พบในวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก โดยระบุว่าคำนั้นเป็นคำที่มาจากประเทศใดผ่านแผนผังทางปัญญา
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน และผลัดกันวิจารณ์ชิ้นงานของกลุ่มอื่น ตามแนวทางการเขียนวิเคราะห์ วิจัยที่ได้ศึกษา

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้เรื่องคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ (ความหมาย อิทธิพล คำที่มีจากประเทศต่าง ๆ

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. กระดาษปรีฟและปากกาเคมี

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การผ่าน
อธิบายความหมายของคำ ภาษาต่างประเทศที่ใช้ใน ภาษาไทย (K)	- ใบกิจกรรม	- เกณฑ์การให้คะแนน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80
รวบรวมคำภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ในภาษาไทยในเรื่องที่อ่าน (P)	- ชิ้นงาน	- เกณฑ์การให้คะแนน	ระดับคุณภาพดี
ตระหนักถึงความสำคัญของ ภาษาไทย และอิทธิพล ภาษาต่างประเทศที่มีต่อ ภาษาไทย (A)	- สังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วม กิจกรรมกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่ม	ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

(นางสาวกรรณาภรณ์ เครื่องคำ)

...../...../.....

ใบกิจกรรม เรื่อง ความหมายและคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนความหมายคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ และให้ยกตัวอย่างคำที่มาจากภาษาต่างประเทศอย่างละ 10 คำ ให้ถูกต้องและครบถ้วน

1. ความหมายของคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

.....

.....

.....

2. ภาษาบาลีสันสกฤต

.....

.....

3. ภาษาจีน

.....

.....

4. ภาษาญี่ปุ่น

.....

.....

5. ภาษาเขมร

.....

.....

6. ภาษาชวามลายู

.....

.....

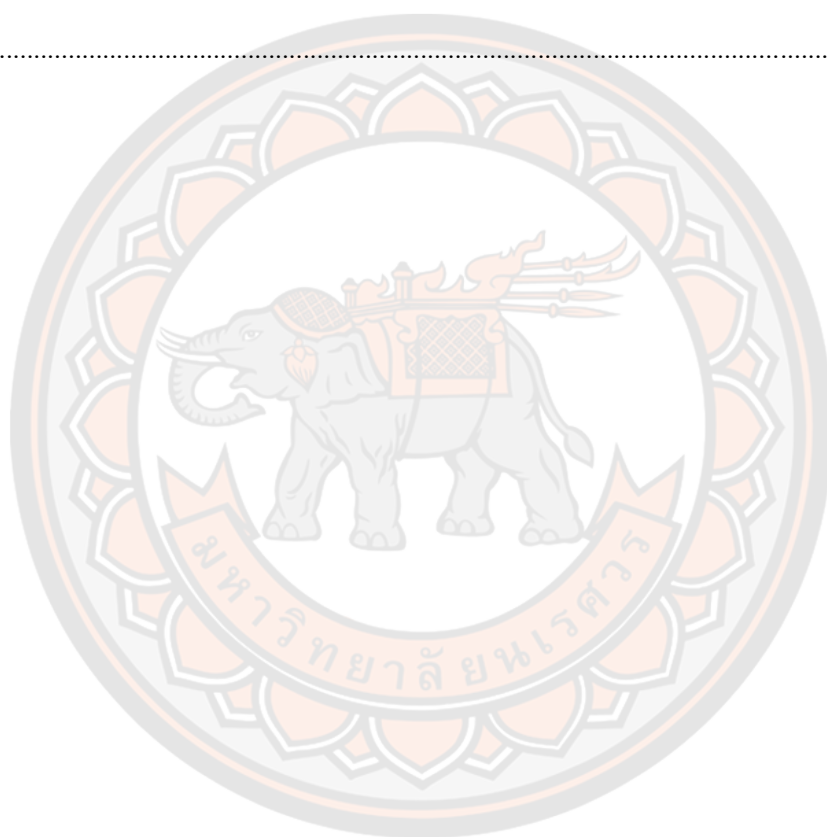
.....

7. ภาษาอังกฤษ

.....

.....

.....

คำที่มาจากภาษาต่างประเทศที่พบในวรรณคดี

เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนรวบรวมคำภาษาต่างประเทศที่พบในวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก โดยระบุว่าคำนั้นเป็นคำที่มาจากประเทศใดผ่านแผนผังทางปัญญา (ทำในกระดาษบรูฟ)

เกณฑ์การให้คะแนน
ใบกิจกรรม เรื่อง ความหมายและคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
ความหมายของคำ ที่มาจาก ภาษาต่างประเทศ	ผู้เขียนอธิบาย ความหมายของ คำที่มาจาก ภาษาต่างประเทศ ได้ครบถ้วน ถูกต้อง	ผู้เขียนอธิบาย ความหมายของคำ ที่มาจาก ภาษาต่างประเทศ ถูกต้องบางส่วนแต่ ยังไม่ครบถ้วน	ผู้เขียนอธิบาย ความหมายของคำ ที่มาจาก ภาษาต่างประเทศ ไม่ถูกต้อง ไม่ ครบถ้วน	3
เนื้อหา	เขียนและ ยกตัวอย่างคำ ที่มาจาก ภาษาต่างประเทศ ได้ถูกต้อง และ ครบถ้วน	เขียนและ ยกตัวอย่างคำที่มา จาก ภาษาต่างประเทศ ได้ถูกต้อง และยังไม่ ครบถ้วน	เขียนและ ยกตัวอย่างคำที่มา จาก ภาษาต่างประเทศ ไม่ถูกต้อง และไม่ ครบถ้วน	3
การใช้ภาษา	สื่อเนื้อหาได้อย่าง เข้าใจชัดเจนและ เขียนสะกดคำ ถูกต้องทุกแห่ง	สื่อเนื้อหาได้อย่าง เข้าใจชัดเจนแต่ เขียนสะกดคำผิด บางแห่ง	สื่อเนื้อหาไม่เข้าใจ และเขียนสะกด คำผิด	3
รวม				9

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

- คะแนน 8 – 9 ระดับ ดีมาก
- คะแนน 6 – 7 ระดับ ดี
- คะแนน 4 – 5 ระดับ พอใช้
- คะแนน 0 – 3 ระดับ ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง คติวิเคราะห์ วิจักษ์ วรณคดีไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย	รหัสวิชา ท 22101
ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2	ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2565
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก		เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจักษ์วรณคดีและวรรณกรรม
ไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท 5.1 ม.2/3

อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท 5.1 ม.2/4

สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. สาระสำคัญ

การวิเคราะห์และวิจักษ์วรรณคดีหรือวรรณกรรม คือการพิจารณาวรรณกรรมโดยแบ่งเป็น
แต่ละหัวข้อ ตั้งแต่ รูปแบบการประพันธ์ การดำเนินเรื่องเค้าโครงเรื่อง การผูก และการคลายปม การ
ใช้สำนวนโวหาร การสื่ออารมณ์ สีลา และสำนวนการประพันธ์ คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ ความรู้ที่
สอดแทรกอยู่ในเรื่อง คติ ข้อคิดที่แฝงไว้ เป็นต้น แล้วประเมินคุณค่าของวรรณกรรมนั้น ๆ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก (K)
2. สรุปความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก นำไป
ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (K)
3. วิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก (P)
4. นำข้อคิดจากเรื่องรามเกียรติ์ตอนนารายณ์ปราบนนทก ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
(A)

4. สาระการเรียนรู้

การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดี

4. ชิ้นงานหรือภาระงาน

1. การทำกิจกรรมกลุ่ม
2. ใบกิจกรรมการวิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก
3. ชิ้นงานสรุปข้อคิดจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ผ่านแผนผัง

ทางปัญญา

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายและพร้อมรับการเรียนรู้
2. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาอภิปรายทบทวนเนื้อหาวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก โดยใช้การตั้งคำถาม

(แนวคำถาม) นักเรียนคิดว่าเนื้อเรื่องเรื่องนี้สะท้อนแนวคิดใดบ้าง

นักเรียนคิดว่าในเรื่องนี้ใช้ภาษาสวยหรือไม่ มีลีลาการใช้ถ้อยคำ เป็นแบบใด

นักเรียนคิดว่าแนวคิดของเรื่องนี้เป็นแบบใด

ขั้นสอน

3. ครูอธิบายให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดีพร้อมกับยกตัวอย่างมา ประกอบมาประกอบการอธิบาย
4. ครูยกนำเอาตัวบทในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทกบางตอนมาให้ นักเรียนวิเคราะห์คุณค่า เพื่อให้นักเรียนระบุได้ว่าตัวบทดังกล่าวมีคุณค่าอย่างไร และโดดเด่นด้านใด
5. สุ่มนักเรียนเพื่อให้ออกมาอธิบายในสิ่งที่ตนวิเคราะห์ได้จากตัวบทที่ครูกำหนดที่หน้าชั้นเรียน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ
6. ให้นักเรียนทำใบกิจกรรมการวิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้จากการวิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย พร้อมรับการเรียนรู้

2. ครูซักถามผู้เรียนเกี่ยวกับประเภทของหนังสือที่ผู้เรียนชอบอ่าน

3. ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าจากการอ่านและการนำข้อคิดไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ขั้นสอน

4. นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 – 6 คน ครูแจกกระดาษบรู๊ฟให้นักเรียน กลุ่มละ 1 แผ่น ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอสรุปข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ผ่านแผนผังทางปัญญา เพื่อให้นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ร่วมกันเสนอข้อคิดข้อคิดเห็น

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทกเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. กระดาษบรู๊ฟและปากกาเคมี

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การผ่าน
อธิบายคุณค่าของวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก (K)	- สังเกตพฤติกรรมการ เข้าร่วมกิจกรรม รายบุคคล	แบบสังเกต พฤติกรรมการเข้า ร่วมกิจกรรม รายบุคคล	ผ่านตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไป
สรุปความรู้และข้อคิดจาก วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก นำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (K)	- สังเกตพฤติกรรมการ เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	- แบบสังเกต พฤติกรรมการเข้า ร่วมกิจกรรมกลุ่ม	- ผ่านตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไป
วิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก (P)	- ใบกิจกรรม - สังเกตพฤติกรรมการ เข้าร่วมกิจกรรม รายบุคคล	- เกณฑ์การให้ คะแนน - แบบสังเกต พฤติกรรมการเข้า ร่วมกิจกรรม รายบุคคล	- ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพดี ขึ้นไป - ผ่านตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไป
นำข้อคิดจากเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (A)	- สังเกตพฤติกรรมการ เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	แบบสังเกต พฤติกรรมการเข้า ร่วมกิจกรรมราย กลุ่ม	ผ่านตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไป

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

(นางสาวกรรณภรณ์ เครื่องคำ)

...../...../.....

ใบกิจกรรมการวิเคราะห์คุณค่า
จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทกให้
 ถูกต้อง

1. คุณค่าด้านเนื้อหา

.....

.....

.....

.....

2. คุณค่าด้านแนวคิด

.....

.....

.....

.....

3. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....

.....

.....

.....

.....

4.คุณค่าด้านสังคม

.....

.....

.....

.....

ชิ้นงานสรุปข้อคิดผ่านแผนผังทางปัญญา
จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

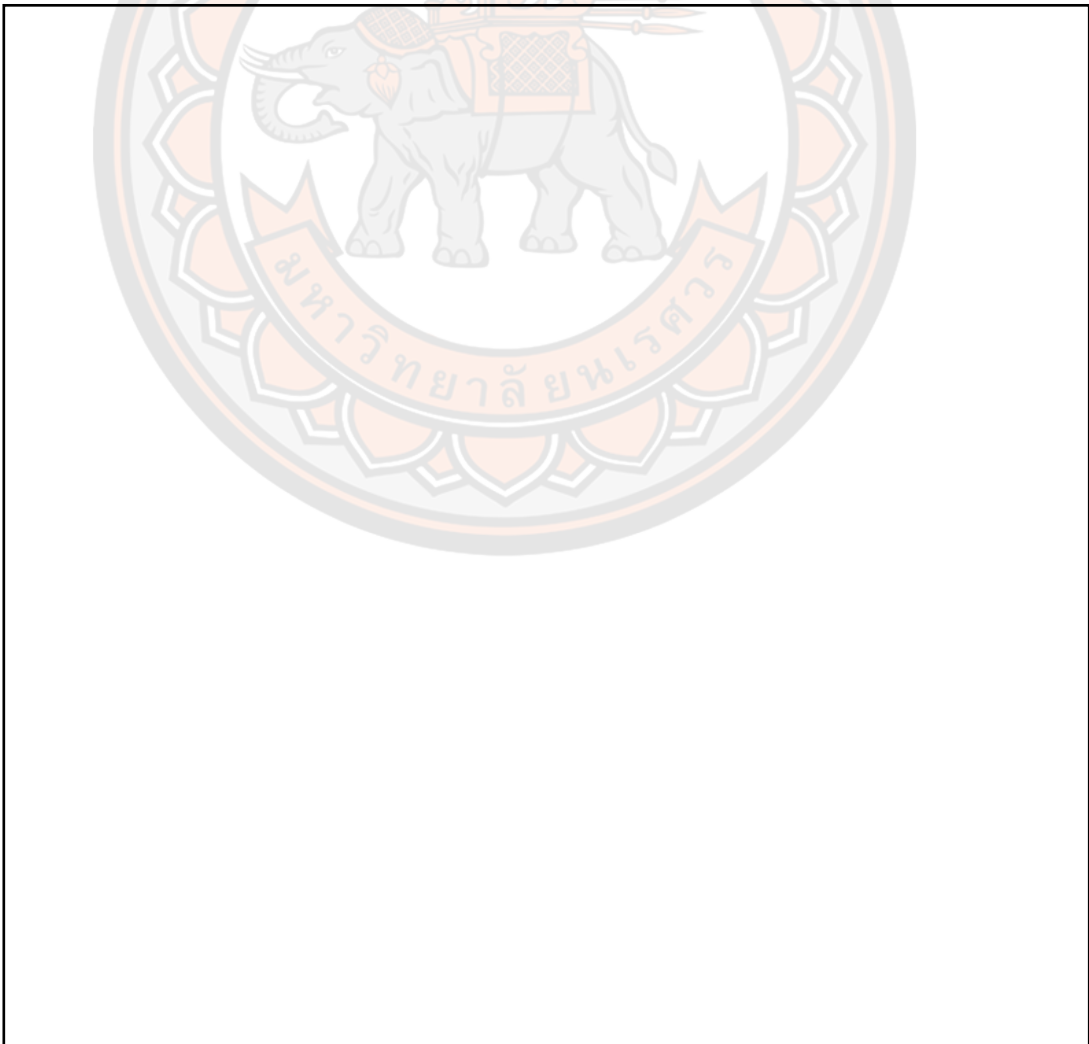
ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบ
นนทก โดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ทำในกระดาษปรู๊ฟ)

เกณฑ์การให้คะแนน
ใบกิจกรรมการวิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดี

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
โครงเรื่อง	วิเคราะห์โครงสร้าง ของบทบาทได้อย่าง ครอบคลุมทั้งเนื้อ เรื่องและความ ขัดแย้งได้มากกว่า 4 ประเด็น	วิเคราะห์โครงสร้าง ของบทบาทได้อย่าง ครอบคลุมทั้งเนื้อ เรื่องและความ ขัดแย้ง ได้น้อยกว่า 3 ประเด็น	วิเคราะห์โครงสร้าง ของบทบาทไม่ ครอบคลุมและไม่ ถูกต้อง	1
ตัวละคร	วิเคราะห์ลักษณะของ ตัวละคร ความรู้สึก นึกคิดอารมณ์ของตัว ละคร ได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง มากกว่า 3 ตัวละคร	วิเคราะห์ลักษณะของ ตัวละคร ความรู้สึก นึกคิดอารมณ์ของตัว ละคร ได้น้อยกว่า 3 ตัวละคร	วิเคราะห์ลักษณะ ของตัวละคร ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ของตัว ละคร ไม่ถูกต้อง	1
ฉาก แนวคิด	วิเคราะห์ฉากและ นำเสนอแนวคิดของ เรื่องราวได้อย่าง เข้าใจชัดเจน มากกว่า 2 ประเด็น	วิเคราะห์ฉากและ นำเสนอแนวคิดของ เรื่องราวได้ถูกต้อง น้อยกว่า 2 ประเด็น	วิเคราะห์ฉากและ นำเสนอแนวคิดของ เรื่องราวไม่เข้าใจ และไม่ถูกต้อง	1
รวม				9

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 8 ระดับ ดีมาก

คะแนน 7 – 6 ระดับ ดี

คะแนน 5 – 4 ระดับ พอใช้

คะแนน 0 – 3 ระดับ ควรปรับปรุง

